

340. 104
99

104

340.

340.

a,

Waggausse Genkojut,

nimmitetu :

- I. Se wagga Karjus, Hennig Kuse; temmä idämelik Pattustkäändminne, kristlik Elläminne, nink õnnis koolminne.
- II. Se wäikenne Jörgel; temmä ütfinnä Elläminne Jummalaga, ussin Töteggeminne, Palwus nink Rahhule olleminne.
- III. Se hä Näütsik, Armelle Nikolas; temmä eggapäiwane kääik Jummalaga, ja pallaw Arm Kristusse wasta.

Selle

Ma = Rahwale,

kumb

nakkap, ehk tahhap nakkada
 Jummalat Sõamesest otsima, fihhotamisjes nink Perräntullemisjes,
 Ma, keelde ümbretettu.

Jesuksen armastetu Ma-Nahwas!

NE, kumma teije seän tööd teggewa, nink teije henge dosusse eest soåmest murretawa, omma tåhhele pandnu, et teije hääi meel häädjutto ajamist kuiete. Dese kl nüüd ne jutto, kumbe pattust kndmisest, usust nink kristlikkust ellust ajetas, ne fige parremba jutto omma; Nida om ka usku, et teise srst jutto ramatokest ei sa rplgma, kumman mnne h jutto pattust ndmisest, usust nink kristlikkust ellust kokko omma knnetu, nink teije ma: lele perr süütu. Sis wrke nüüd seddsinnast ramatokest, kumb srne om, wasto, nink prufige tedd nidade: Et teije ei mõtle sedd kl ollewat, ki teije neid juttu loete, oppite nink muile jälle juttustota; Enge ni ki nemm tisitse jutto omma: nida omma nemm ka kuni waggause eenkojo, k teile ntw, et se patustkndminne, usk nink waggaus ei olle ts woimatto, rasse nink krblik ossi; enge ts hlptia, kerge nink rmus ello, k ni hste halwa suggu rahwa, ki fige tarkembide man woip olla, nink et temm rummalid fige tarkambis, halwambid fige ausambis woip tetta, ki ennege maddala soåmega, nink soåmelikko palwega nidade nakkatas teggema, ki nesinnatse, kumist

mist se ramatoken pajatap, omma tennu. Se waine
 Karjus, Henning Ruse, woip teile omma eenkojoga
 näütä, kuitao teije omma katelismust nink Jumma-
 la sõnna peate pruufma, nink mes tullulik abfi se om,
 kui ramatust oppitas luggema, seperräst et meije hend-
 dä Jummalala pole woissime käändä. Se wäifenne
 Jörqel oppetap teid, kuitao teije lige omma tö man,
 olgo koddun ehk mõisan, woite Jummalat pallelda
 nink teddä peljädä. Ja kui ka no, kummil noressel
 eäl ei olle wi paljo nõuwo olnu, kolin kääwä, siski
 weel ussina Jummalala sõnna kuulmisse läbbi hendä,
 Jesust nink waggauft woiva oppi tundma, nink lätte
 sada. Se hä näütsik, Armille Mikolas näütap teile
 omma eenkojoga, mil wisil ka se perre woip Jesusse
 armun ellädä, nink siski ussinaste, ja lige römuga
 tööd tettä. Sest et nüüd se, mes siin juttustetas hil-
 da oiga, meije ello ajal om sündina, sis woip se teid
 weel ennämb kihhorada Jummalat sõamesi otsi; sest
 et teije siin näete, et Jummal ka meije ajal seddä weel
 teep, mes temmä Jesusse nink Apostlide ajal innimes-
 te sõämin om tennu nink tallitanu. Ja selle et nema
 mä fik kolme kēski tallorahwa suggust omma olnu, sis
 om teil hõlpsamb usku, et Jummal teile säs samama
 usku nink waggauft, ni kui neileke, saap andma, kui
 teije, ni kui neimmäke, seddä palwega otsite. Se ar-
 molinne Danisteggijä Jesus õnnistago sis neidesins
 naste innimeste eenkojo paljo Rahwa sõämen, et meis
 je sest suggu siin nink sääl talwan woissime wäccä.
 Amen,

I. Se wagga Karjus, Henning Ruse; temmä soämeliß pattust-läändminne, kriisliß elläminne, nink önnis koolainne.

Henning Ruse, ütš lammaste karjus, ütte Rootsi ma sate pääl, kumb kutsutas Rūgo sares, Tangemitse mõisan, Rašnewitša Kihhalkunnan läänd hendä pattust Jummalä pole enne 19 ajastaiga, sis kui kirjotete 1718. Temmä esst olli jo 44 ajastaiga wanna, kui temmä Jummalä pole sai lääntus, nink om enne kolm ajastaiga, sis kui kirjoteti 1734 ärräkoolnu.

Temmä ümbreläändminne sündi nida: Jummal olli ütte wagga nink uestawalikko Kerkesandot sesamma kihhalkunda lähhätanu; kui temmä nüüd mõnd poolajastaiga sääl koggodussen olli ellänu nink oppetanu, nink olli sate soämie murre nink kurbussega tundnu nink lähhele pandnu, et kige ennämb kihhalkunna rahwas suren rummolussen nink kahjolikkun henge pimmedussen elliwä, nink et se kige wähhämb hulf, ni häste wanna kui noor rahwas, moistiwa ramatust luggeda: Sest noor rahwas olli ennist soä ajal nisamauti ilma opmatta ülleskaswanu, nink wanna rahwas olli jälle unnetanu, mes nemmä eene södda olliwä opnu; sest et nemmä ka se rasse soä ajal ommast hengest es olle middäke holiinu: es olle ka mu rasse orjusse läbi ülles ojetus sanu omma henge eest hoold kändma. Seperräst olli ka ferkun, kui Jummalä orjust peeti nink kriislikko laulo lauldi, häddälinne luggu, sest et se

Röster peä ütfindä piddä loulma, mu olliva waiki, nink Kaijelliwa senni ümbre, sest et nemmä es moista ramatusst luggeda, es ollefe neile sis ramotid. Se häddä oije seddä Kerkessandat, et temmä nu mannit- sussega ka seddä mannitust rahwale and, et ommete te no, kumma ennemuste ollesse moistuu ramatusst lug- geda, nink ollesse jälle unnetanu, ni paljo armo omma henge päle heidässe, nink ostasse hennele, kui nemmä ladele läässe muud kaupä ostma, ka ürte katekismusse ramatut, nink nokkasse sis neid kumme käsku, Kristi- usju tükki, meije Isä palwust buhstaberimä, sest et nemmä jo nife neile weel weidikesse tutwa ollesse. Se armas önnisteggija Jesus, ke neide hengi ni wäe- ga armastanu, saas armo andma, et nemmä se wisiga kui nemmä usfinaste pollesse nink temmä pole puhtas- se, jälle saasse ramat ehk kirja tundma nink se wäiken- ne Pibel, se katekismus saas neile perräst öige armjas nink tullulikkus sama, et nemmä ka saasse sure Bibli perrä nakkama himmustama.

Henning Ruse, se karjus, ke ka ennemuste moist- nu luggeda, nink jälle unnetanu, kuuld seddä ka, nink pand tähhele, nink selle et temmäle weel A. b. c. tähhe tutwa olliva; sis wöt temmä muidega seddä hääd Kerkessända nouwo wasto, läts ladele nink osti hennele Katekismusst, ja söämelikko polwega, et Jummal tälle seddä pattu andis annas, et temmä omma luggemist jälle mahha jätnu, naksi temmä eesmäst käsku buhsta- berima. Kui temmä nüüd tuus korda minnewät, sis läts

läts temmä eddesi, ninf wöt töist, kolmandat ninf muid
 käske ka ette, ninf buhstaber ni kawa senni kui tem-
 mä kif wiis pärukki läbbi aije. Se päle and Jummal
 tälle weel ennamb himmo, et temmä ka Katekismusse
 sellerämist ninf neid tunnustusi nida buhstabeer ninf
 luggi. Ninf nässe! se läts kif förda; sest arm ninf
 lust ütte asja man lühendap kif waiwa. Ja selle et
 temmä omma luggemisse man omma henge önnistust
 ninf Kristusse tundmist ots, sis lasl Jummal weel
 parrembaste förda minnä. Nüüd es longi temmä
 mitte ennamb ni tühhi omme lammoste perrän, es
 ajafe mitte ennamb ni ilmasjanda pilli, ehk laul neid
 tühjärsid loulu, es kae ka ennamb ni holero Jummal
 lodu asju päle; enge tälte olli iks temmä Katekismus-
 se ramat kaen ninf luggi se sissen. Kui temmä nüüd
 täwweste olli opnu luggema, sis ost temmä hennela ka
 wastse Testamenti ramatut, ninf perräst terwet Piblit,
 ninf oppi öige selgede ninf täwweste luggema, et ka
 se kerkesänd essi immetelli ninf hendärömust, et tem-
 mä nõu ni häste förda olli lännu.

Siski es olle temmä weel sega rahhule, et temmä
 moist luggeda, enge temmä pruug ka seddä öigede,
 mes Jummal tälle surest armust (ni kui temmä essi
 üttel) olli andnu. Sest kui temmä nüüd Katekismus-
 sea ehk Piblia luggi, sis teggi temmä seddämaid seddä
 palwusses, mes temmä luggi, ja fand kif palwussen
 Jummalalle ette, mes temmä ramatust olli luggenu.
 Senkojus: Kui temmä eesmätsen käsjun luggi: Mei-

je peäme Jummalat ülle figi asja pelgäma, armastama, uskma ehk temmä päle lootma. Sis üttel temmä: D sinna iggawenne nink armas Jummal! sinna näet, et ei olle biget Jummal peljust minno söämen, ei ka öiget armo sinno wašta, ei ka lotust nink usku sinno päle! Minna ei köhta essi mitte henda awwitada, ent sinna tijat, et mul kil puus. Seperräst onna mulle sinno töttet, peljust, armo nink lotust söäniette, Jesusse Kristusse perräst, ke seperräst ilma sisse om zulu, minno waisti parrost Jummal pelglikkus inimeses teggemä. Amen. n. n. w. Nink ni tegaj temmä kil palwusses, mes temmä eäle luggi nink kerkua kuuld, ehk ka laul. Se läbbi sai nüüd se karjus ni wäega walgustetus, et temmä kohhalt töises inimeses jäi, söäme, mele nink möttide polest. Nink Jesus teggi tälle Jummal söanna temmä söämen ni wäega mago maggas, et temmä es sa iggawel täüs teddä kuulda nink luggeda. Kui Kerkesand ütškörd nurme pääl temmäga kokko tulli, nink kristlikkust ellust temmäga naksi söänelema, sis kost temmä nink üttel: Mes minno lambile hä haina ma, mes linaule tuul, mes kallale wessi, seddä om minno hengele Jummal söanna; nink kahhets söäme kurbussega, et temmä seddä ennämbide es olles tundnu, nink olles ni paljo aig rummalusfen ellänu; siski olles Jummal tälle nüüd weel suurt armo näütnu, kumba temmä suggufe wäärt es olles, nüüd tahhas temmä Jummalat ka öige usutawlikkult orjada: Temmä kic ka hennele nüüd nijugust

gust hääd luggu omman söämen ollewat, et tälle tutta olles, kui olles Jesus teddä kae pitri klanni wötnu, nink sataš teddä henne man sisse nink wälkä, ja heikäs temmä wasta Jumola söönast: Meije läme iggäw etse ello pole. Temmä üttel ka! Jesus om mul ikkes melen, Jesus kääp mul ikkes mötten, temmäst ei taggane ma iggawel. Temmä perräit olle minna koggona, temmä om mo silmi kositotus, minno söäme römustus, minno henge illusus; Jesust armasta ma iggawes.

Temmä olli üts neist tosšatsist Ma sissen, ent olli ka seperräst Jummalawallatuide man ärräpölletu. Temmä sönnel weidi, nink pand Salomoni sööna häste tähhele: Kun paljo söönu om, sääl ei jä inniminne ilma pattuta, ent se omma suud linni peäp, se om tarf. Salom. Söönu Nam. 10, 19. Se wasta and temmä Jesusse Waimule maad ennämb tööd henne sissen tallitada. Sest mes temmä lihhan elli, seddä elli temmä ussun Jumala Poja sisse. Temmä näüt fige omma elloga ülles, mes temmä omman söämen usk. Kui mu rahwas wandsiwa, sis puhkäs nink pallel temmä. Kui mu rahwas teddä naarsiwa nink nägotiwa, sis olli temmä rassane, kannatalik nink helde, se läbbi fai mitmale rahwale häbbi, nink temmä wagga nink rassane ello naksi neide söämüd ni salwma, et nemmä kül tustiwa hennetele pattusi käändmist waja ollewat.

Se fige man olli Jumala sööna temmä eggepäwane warra nink toitus.

I. Esämäit luggi temmä ikkes perrämötlemisšega

om.

omma Katekismusst ninf Bibli ramatut omma farja mon, ninf olli fik på: tunnistussfi werrewå fridiga were påål tåhåndånu; essiårrålikkult neid, kumma Jesussest, Jumimala wona essest pajatiwa, ni kulla neid, kumma ilma årråsalgmissest, ninf Jesusse perråntullemissest pajatiwa.

2. Wasise testamenti ramatun olli temmå saggeda luggemisse låbbi mitto påtuffi ni årråopnu, et temmå neid ommaft pååst moist luggeda. Matteusse ramatust olli wijes, kuwes ninf såitsmes påtuf, kumma Kristusse Måe juttussest pajatawa, tålle õigede tutwa. Jan. ram. moist temmå 3. påt. 15. påt. 16. 17. påt. Luhasse ramat. moist temmå 15. påt. sise årråladdonu pogast terwest luggeda. Apost. Tekko ramat: 2. påt ninf muid påtuffi weel. Mida olli temmå fa saggeda luggemisse låbbi mitto Dawida laulo årråopnu, essiårrålikkult seddå piikka 119 laulo, seddå kullast risti rahwa Abc, kumb sise kostotawast ninf õnsasteggenwast Jummalå sõnnast pajatap. Sise fui temmå utsford utte juttust kullou õlle 46 Dawida laulo, ninf olli se låbbi wåega omman sõanen kostotetus sanu; ninf tålle (ni fui temmå utrel) fa se õnne johdonu, utte juttust kullou õlle 119 Dawida laulo; sise temmå farjusse ammet es anna tålle paljo aiga kerkuhe minnå, ninf påle se olli temmå fa kawwen kerku mant, ninf piddi pikkolist teed kerku pose kåumå, kui temmå õuud utsford ni paljo aiga sanu kerkuhe minnå, sis selleteri uts tår sise 119 Dawida laulo

loulust; se läbbi sai tälle suurt himmo sesamma terwe laulo selderämist tuulda, et temmä ni kui Dawid Karja perrän hendä sega wois sötä, niñ ommale Jesussele iis lähhembälle saiija, ja sūwvāmbāste Jesusse idāmette laeda, niñ teddā oigede tutta. Siiraki ramastust olli temmä ka mitto pātūfi ärräopnu.

3. Kui se Kerkesand ütšörd juttussen rahwoist mannits, se wa mihe Arndrij palwusse ramatur, kumb Paradisi aijokseses kutsutas, ussinaste luggeda selle, selle et ni ülli hä palwusse sääl sissen ollesse, sis tulli täll meelde, et temmäle koddun seddasamma ramatur olles, kumb senni ajani ütten nulkān maan olnu, niñ pea ärrämāddānu, sest et keäke temmäst es olle holinu. Kui niüd se kerkesand seddā olli kitnu, sis ots temmä seddā ramatur nulkast wäljā, niñ naksi se sissen luggema, niñ tois nisuggust hääd roga omma sissenpidditse ianimisse eest, et temmä hendä soas mest rōmust niñ kostut. Kui temmä niüd sääl ka ütte palwust wāggi oppetajide eest pallelda; sis sai temmä se läbbi nida kihhotelus sest ajast sani Jummalat idāmetst pallelda, et temmä oigid usklikku oppetajid lähhätäs, ke pārustkäändmist niñ usku rahwale kulutasse.

4. Se palwusse ramato perrän olli ka ütš loulu ramat keüdetu, kumb Riiga linan trikkitu, niñ kumma ette ütš eenpajatamine olli tettu neist hteggäemisist, kumbe Jummal onsa lutri läbbi ommale usklikkuse koggoduselle om ülles näütnu. Kui niüd Hens
ning

ning Ruse seddå eenpajatamist luggi, ninf se neljanda
håteggemisse mannu tulli, sis olli såäl nida kirjotetu:

„Se nåljås hâteggeminne, kumba Jummal õnsa
„Lutri läbbi meile om tennu, omma ne kauni ninf mag-
„gusa laulo, kumbe temmâ lârâtse maggusa wisiga
„laulda om tennu, kumma ni sõamesi lo ninf tãus
„waimo omma, et kil jummalapelaliko peãwã tun-
„nistama, et se pũhã Waim jeddã kristlikko kaggo-
„dust sel perrãmetsei ilma ajal esisãrrãlikkult ka laulut
„lãbbi tahtnu rõmustada. Mitto wa risti innimisse
„omma suurt kõstotust ka surma tunnil ninf muun
„hãddãn neist laulust lõidnu. Genkojus: Uts risti
„inniminne olli Turki male wangis widu, ninf pidde
„sãäl iggãwetsen orjussen ellãmã. Kui nüüd ütsefõrd
„üts suur Herr Roma Kãisrist Turki Keisri mannu
„lãhhãteti, ninf lihha wõtme Pũhhal Turki ma sissen
„reisi pãäl olli, sis kuuld temmã nurme pãäl ütse tallo-
„meest Saksa kelen ütse laulo laulmat Kristusse ülles-
„tõssemises, nimmitetu: Krist olli meije pattu eest
„kõl surma wangis sanu. n. t. s. Seddã pand tem-
„mã immes, ninf mõttel henne man: Kes peãs siin
„Turki maal Saksa keeld moistma, ninf weel pãle ke
„sãrãst hããd laulo laulma. Temmã kargas sis ommaist
„tõllast wãljã, lãts se tallomihhe mannu, tõnnel tem-
„mãga Saksa keeld ninf kũssi: Kuis talle siin Turki
„maal Saksa keel ninf se kaunis laul sanu? Sis jut-
„tust se tallomees, et temmã noreit neist Turkiist wan-
„gis wõetu. Eht temmã nüüd kũl es mõtles ennãmb

„omma eßfä male sawat, siske es tahhas temmä risti
 „rahwa usku, kumba temmä norel eäl ommast Kate-
 „rismuðfest opnu, ärräsalgada. Nink selle et temmä
 „tijäs risti rahwast sel ajal Kristusse ülestösfemisse
 „piddawät, sis laulas temmä ka ütte kristlikko üles-
 „tösfemisse laulo, nink algotas hennele se man meelde
 „Kristusse ülestösfemist kooljist, kumba temmä om-
 „me usku wellistega üttelisse pühhendäs, ehk temmä
 „kül ihho polest lawwen kül neist ärrä olles. Gest
 „tunnus ärrä, kui tullulik se om, kui neid waimolikko
 „laulu norest eäst sani iks usfinaste laudas nink meel-
 „de pantas. Seperräst om se küi hä, et usutawa op-
 „petaja omme kuuljid saggede mannisewa, neid laulu
 „häste oppi nink melen piddadä.“

Kui Henning Ruse seddä luggi, sis sai temmä ös-
 gede allandetus Jummalä een, nink naksi häbbendels-
 lemä, et temmä omma parrembat noort iggä ni lossnu
 möda minnä, nink es olle seddä Jummalä hätegge-
 mist ennämbisse tundnu, kuitao temmä kristlikko lau-
 lu läbbi olles woinu Jummalat löidä. Ehk temmä
 nüüd kül jo nakkanu senni ajani Jummalat mitto kau-
 ni lauluga otäma siske sai temmä nüüd weel usfinam-
 bas se sissen. Nink ehk temmä kül jo wanna, nink
 pä nõrkembas läts, siske otä temmä weel mitto laulo
 pähha oppi, ni et talle hä tagga warra kristlikkust lau-
 lust loämette sai fokko kootus, et ka se sissen töisi sai,
 mes Pawel ütlet: Peä Jesust Kristus iks melen.

5. Omme lastega, kumbe temmâ fik kolme leski ussinaste koli nink tuggema lâhhât, pididi temmâ ka koddun hommogult nink öddangult essiärrälikkult talwe ajal palwust, nink lass hennele ette luggeda neid tunnistusfi, kumbe nemmâ kolin nink kerfun olliwa opnu, nink ka seddâ selletämist. Kui ütš ehl töine temmâ latstist teddâ awwit karja hoidma, sis wöt temmâ teddâ nink heit hendâ temmâga pöwile mahha, ja pallel Jesusse Kristusse nimmel seddâ taimast Esä, laul, lit nink tennäs Jsfanda nimme. Ütsförd olli temmâ ainus tüttär, ütš lats üttesä ajastaiga wanna, temmâga-karjan, se es olle paljo aiga enne temmâ surma, seddâ wöt temmâ ka, nink üttel temmâ wasta: tulle! sinna ollet se kige wäyhämb, sinna ei moista weel hendâ kurja nink ilma esitämisse eest hoita, sest sinna ollet weel ni rummal, nink ei tunne seddâ Jsfandat Jesust weel öigede; tulle! meije tahhame palledda, et sinna ka tarkas saat, nink seddâ Jsfandat Jesust oppit armastama. Temmâ satte sis ütte wösso takkan temmâga pöwile mahha, nink pallel omma önnisteggijät söämest, et temmâ ka sesinnatse tüttäksesse päle tahhas armoheidâ, tälle temmâ pattu, ilma, kurjust nink esitämist tedâ anda, et temmâ Jesust öigede wois armastada n. t. s. Se palwus olli ni wäg-gew se latse söämen, et temmâ perräst, kui temmâ middäke kurja om nännu, iks wäega se ülle om iknu.

Se armas Jummal es jättä ka seddâsinna omma kullälisist mitte ilma omma Armo tähhetä, se om,

ilma ristita siin ilman; sest ilma seddâta, et ne Jum-
 mala wallato teddâ naar siwa, nink teddâ halwas kûund-
 les arwsiwa; sis lâbhât Jummal Ea seitsmendel Ajas-
 tojal perräst temmâ umbrekâändmist ütte suurt willits
 suust temmâ päle. Sest kui temmâ talwel omme
 Lambid sööt, sis satte ütš rojoken temmâ silmâ sisse,
 se naksi wäega sääl sissen sömâ, et temmâ film sure
 walloga kohhalt pääst wäljâ tulli nink ärrâ löppi. Seda
 då fik kannat temmâ sure kannatussega, nink tennäs
 weel päle se seddâ armsot Jummalat, et temmâ om-
 mete weel ütte silmâ tälle allale jätnu, kummaga tem-
 mâ weel Bibli ramatun wois luggeda, nink ello sönnä-
 ga henda kostotada. Sen häddan olli temmâ henne-
 le Tobia ramatut ommast wannambast pojast lastnu
 ette luggeda, et temmâ pea fik sedda jutto wannast
 Tobiast olli ärrâopnu. Pooltöist ajastaiga enne kui
 temmâ fõli, olli temm terwet pool ajastaiga többe
 wode pääl maan, nink fik temmâ kehâ nink palge ollt
 üllespaisteru. Sesamma többe wode pääl kostut
 temmâ hendâ nink omma kerkesandat saggede Jum-
 mala sönnäga, essiärälde 15. pärukliga Lukasse rama-
 tust, nink 8. päat. Romal. ramatust. Sest neid pä-
 tükki moist temmâ pääst luggeda, nink sellet neid iks
 palwusse wisil, nink temmâ selletämisse ollima ni kâu-
 ni, maddala nink söämelikko, et se kerkesand essi wäe-
 ga se läbbi sai kostotetus. Temmâ pajat ni armsaste
 omma önnisteggija Jesussega, et putsajaga ei woi ärr-
 räkirjotada. Senkojus: Luk. ramat. 15 Päat. w. 22.

ütteldäs: Nink andke tälle ütte sörmust temmä kää külge. Se maan üttel temmä: Oh ja andke, andke, mes minna waine waggel woi wötta, kui sinna ei an-na, minno Jesand Jesus! Sinna ollet ka mulle om-mast taiwatsest Esiaäst andnu omma pühhä waimo, sega ollet sinna minno soame omma soame külge keüt-nu, et ma nüüd sinno lambaken, sinno münt, sinno armas mörsja olle. O seddä auwo, auwo, auwo! Sesamma Waim tunnistap nüüd minno sissen, et ma sinno lats, sinno perrändäjä, sinno ommandus olle. Sinna ollet mul omma kät omma soamega andnu nink minna olle sul omma halwa kät nink soand enne-ge finni piddänu, nink minna olle nüüd sinno ärrä lunnastetu, ärräostetu ärräpästetu armas poig sanu. O kes ma olle! ne ilma poja naarwa se ülle; ent sin-na Jesand Jesus nink minna waine tunneme töine töist, nink minna ei holi middäke ilmast, sest sinno sörmus om meid ühhendänu, sinno pühhä Waimo kässt om meid kokko laulatanu, et sinna nink minna üts olleme.

Enne kolm ajastaiga 1734 kats näddälit perräst wasttel Ajastaiga, hommogult warra, kuts Jummal seddä omma lambakesst sestinnatsest ilmast henne man-nu koddos pole. Temmä olli weidi päiwi többine. Ütte päiwä, enne kui temmä koli, last temmä hommo-gult kerkessandat henne mannu pallelda, et temmä hendä weel ütskörd Kristusse ihho nink werrega wois kostotada. Kui nüüd se kerkeskänd tulli, sis terwic

temmä teddâ ninf üttel: Kuis käsfi kâup? Henning Kuse? temmä kost: õige hästi, minno süddâ ellâp Jummalâ sönnan, ninf minno Jesand Jesus minno söämen. Sest Jesus kâup mul ikkes melen, Jesus om mul ikkes mörtten, temmäst ei taggane ma iggas wes, ni kawwa kui ma ilman ellâ. Nüüd sa minna teddâ pea taiwan iggowetse römuga någgemâ. O! kui röömsa olle minna, et temmä minno enne 16 ajastai ga henne pole om kâändau, oh mitto, mitto hääd om temmä mulle waisele waglalle sest ajast löni tennu! Nüüd woi ma, nüüd tahha ma römuga ärrâminnâ temmä mannu iggowetse römu ello sisse. Perräst seddâ olli temmä weidikesse wait ninf puhkas, sest se raste rind es lassse teddâ paljo kônnelda: Se päle kû nit temmä omma kât wâlja omma kerkessânda perrâ, ninf üttel temmä wasta: Minno armas kerkessând, minna tennâ teid söämest, et teije minno ollete Jesusse pole juhhatanu, et teije meid pühhâ kirja ehk Pibli sisse ollete sratnu, seddâ taop Jummal teile tassuma. Urge heitke omma meeld seperräst mitte mahha, et ni weidi hendâ tahtwa ümbrekâändâ, ommetike sawa weel mõane tullesma. Se Jesand Jesus ütlep jo, et üts heng ennâmb wâart om, kui fik ilma ma. Minna olle seddâ Jesandat Jesusst saggede teije eest pallel nu, se Jesand Jesus om ka kuulnu, teije ollete seddâ ka kül omman söämen tundnu, minna sa taiwan, kui minna se Jesanda Jesusse man olle, ka teije päle mõt lema. Nüüd tahha ma weel ütsford Jesusse armo söömâ

sõõmaiga wõtta, sis tahha ma omma teed minnä. Sis lauldi temmäle ette: Jesus kääp mul ikkes melen n. t. s. perräst loeti 1. Jan. ramat. 3, 1-10. 21-24. nink selleteti temmä päle, sis üttel temmä, sega sünnis häste ütte minno 8 pätük Romal. ramat. Kui nüüd kerkesänd seddä tälle ka ette luggi, nink tulli 37 werst päle, kumb ni ütlep: Ent se kige sissen wäräme ennämbeste ärrä se läbbi, ke meid om armastanu: Sis tõi temmä omme silmi ülles, nink üttel selgede: ja ennämbeste, ennämbeste, ja ja se läbbi, ke meid om armastanu: O usfutawust! Perräst peeti palwus temmäga, pästeti teddä pattust wäl le, anti tälle Kristusse ihho nink werd, nink lauldi weel: Jesussele elläädä, Jesussele koolda, Jesusse perrält olla. Sis läts kerkesänd ärrä, nink temmä olli wail nink hängäs, perräst lass hennele weel ette laulda: Oh Jesus! ke sa moggus sel, kel sinno pääl om ikkes meel n. t. s. Sis tõi sel päiwäl hommogust and t emmä omma henge Jesusse kätte, nink läts ärrä. Temmä olli 60 ajastaiga wanna.

Üts kristlik karjusse laul,

kumman Kristus, se henge Karjus, ütte
kaddonu lammast otsip.

Wist: Mo armas kae ussinast.

Kristus se karjus.

Sus om mo armas lambaken, Kumb mianust ärrä
kätte, Se teep mul haiget sõämen, Et ello te

päält satte; Kui telje mõtša tijäte, Sis andke teda minnule, Ma sata jälle mannu.

2. Oh lambaken, mes wiwit sa, Et raggasi ei tul-
le? Sa teed, et ma so armasta, Nink ei te wiika sul-
le. Ma tulli selle ilmale, Et otsis sinno hennele,
Nink päästäs ligest kurjast.

3. Mo hallestus ei kannata, Et ma so laande
jättä. Sa joset ikkes kawwemba, Ei sa se rõmu nä-
tä, Mes tõise lamba näggewä, Ke minno üsjän hen-
gawä, Kun hädda neid ei puttu.

4. Sa ei woi rahho ommete Säält pattu lanen
lõitä, Kui kånät hendä minnule, Sis tahha ma so
toita. Ma anna jõudo nõrkule, Ja kostotust nink rõ-
mule, Kui püwwät, rühhi tulla.

5. Kui sa, o waine esijä! Mo hääd ei wõtta
kuulda, Nink läät iks lanen kawwemba, Woip Susfi
so kül neelda. Ma heika siski armolist, Oh tulle,
tulle kaotsist! Mo arm so wasta pallap.

6. Kui so mo hääl ei pehmendä, Kumb mõtsan
kulus peä, Nink orrun kostap wasta ka, Sis om sul
kange sõä; Ma woi neid Eiwwe pörruta, Nink sinna
ollet kõrwuta; Ma peä armust ikma.

Lammas.

7. Kenk hääl se om, kumb tännitab Ni, et ma
mõtsan kule; Mast karjus minno määlletab, Ja heikab,
tulle, tulle. Ma näe kül, et ma esfinu, Ent olle
nüüd ni wäsfinu, Et ei woi esfi tulla.

Karjus.

8. Ei jättä ma so rahhule, Ma heifa ikkes päle,
Senni kui kulet õigede, Nink kånat pattust jälle.
Sis wõrta ma so sõlja pääl, Nink wi so kanya mannu
tääl. Säääl saat' sa hengust löidmä.

Lammas.

9. Ma tulle, helde karius! nüüd, Nink jõe ni
kui jõwwa, Oh anna andis minno süüd! Sest sed-
dä minna pümwä. So kanya man om ennamb
rõõm, Kui pimmen pattu orrun om. Oh te mo en-
ne kindmäs.

II. Se wäifenne Jõrgel, temmä wäiflik
nink ütfindä elläminne Jummalä feltsin, ussin pal-
wusse piddäminne wõkki ehk Pedrämisse man,
nink temmä rahhule olleminne.

SE wäifenne Jõrgel, kummast se perräntullem
luggu pojatap, om ütte wäife tollomihhe poig olnu
Sakta maal. Ommist wannambist es sa temmä kui-
ke paljo oppust kristlikko ello polest, nink neide wäifus
keeld neid ka ärrä teddä kōli lähhatädä; siski kawe
temmä omman norussen ussinaste kerkun, nink kauld
neid Jummalä sõnna juttusfi nisuggutse hä tähhele
pannemisfega, et temmä sest õnsastegewäst ussust ni
haste hääd tundmist saije, kui ka sõämest naksi otsima,
et temmä tõtteste üts õige ristti inniminne wois olla.
Kui temmä surembas kaskwi, sis kutsuti teddä wäifes-
ses Jõrgelis, selle et temmä maddalat kaskwu olli, nink

temmä toit hendä ommast kâe tööst, ja teggi siddä tööd, mes tälle kâtte anti, nink kui tälle muud tööd es olle, sis toit temmä hendä, se ma wisi perrä, kumman temmä elli, kâerämissega. Kui teddä üts fôrd lähât: ti ramatid kôhheke wimä, nink temmä ôddangult ütte fôrtsi olli tulnu täääl ômoja wôtma, sis näggi teddä üts jôa wâe pälif ahjo taggan istwat, se palgas teddä hennele talli poisis, et temmä temmäga Ungri male jôtta peäs minnema, sest et tälle nüüd sin ilman kîf üts olli, kun temmä olles, ehk fiddä temmä orjas, sis lâts temmä temmäga, kui temmä enne omma ramatid olli paigale saatnu, ni kui sünnis. Säääl Ungri maal nüüd, kun wael kângeste sôati, olli temmä neide soldati meeste seän ôtse kui sôawâe Kerkessand, ehk teddä kûl naardi, nink temmä hâäd oppust nink mannitsust weidi tâhhele panet. Esistârâlikkult manmits temmä ütte ommist seltsimihhest, et temmä omma kûrja nink tûrâkât ello peäs mahho jâtmä, enne kui Zummala sundus temmä päle tulles. Eat se es panne se wa Jörgeli mannitsust middâke tâhhele, enge lâts muidega ommin pattun iks eddesi, nink waiwas neid waisi tallomihhi jâäl kottussen wâega, senni kui ütškôrd üts part tulli nink teddä ôse temmä kôrtet, rin kunnî wöttiwa, ja ilma armota wâljä tõmbsiwa, nink teddä se kûttetu ahjo sisse wisksiwa, kumman temmä sure hâddä nink walloga pididi ârrâpallama. Ôtse kui nüüd neile, kumma Zummalat pelgâwa, kîf hâäs peäs tulles; nida naksi ka se wagga Jörgel seddä

immetaolist Jummalo sundust perrämöttelema, nink hois hendä tige teedwä pattu eest, ja pand omma lo-
tust ifs kōwweimbaste Jummalo päle. Se läbbi sai-
je temmä ka aljetus omma talli poisä ammetit henne
päält ärräpallema, nink läts jälle taggasi omma Esä
male, nink naksi sen kullän, kumman temmä olli süns
dinu, ellämä, ütten honen, kumb ütfindä kullä kolkän
ülles olli tettu.

Senni johto, et üts auwolik Herr, ke omma wörö-
ti lubba andmissäga olli ette wöcnu, fik Saksa maad
läbbi kawa, siinä tulli. Kui nüüd sesamma auwo-
lik Herr, kel siin se nimmi antos Periander, sesam-
ma ma kottusse läbbi tulli, nink ka sest wäikesest Jör-
gelist kuulda sai, sis olli täll hlimmo teddä kaedo, se-
perräst läts temmä temmä mannu, löis teddä wolkki
man istwat, nink naksi nidade temmäga kōnnelema:

Periander. Jummal terwitägo siino!

Jörgel. Teid ka.

Per. Mes sinna siin teet?

Jörg. Minna te middäke, mes teije näete, nink te
ka middäke, mes teije ei näe.

Per. Kuis ma seddä peä moistma?

Jörg. Minna keträ, seddä näete; minna palle
Jummalat, nink seddä ei näe teije mitte.

Per. Kas sa sis ifs palwust peät, ni kawwa kui sa
keträt?

Jörg. Peäle ifs.

Per. Kuis se woip sündida?

Jörg.

Jõrg. Se ei woi ütfindä sündidä, enge om ka wäesga hõlpsa, nink ülli ainust waja.

Per. Minna tahha sulle seddämaid näütä, kui eslik sinno mõrte om. Parhilla kõnnelet sinna minnoga, kuis sinna sis ka ütteliste woit palwust pittä?

Jõrg. Kui minna seddä es wois tettä, sis es olles ma teile üttele kostust andnu: Sest minna es tahhas mitte, et ütfit inaimiane, kui armas temmā mul ka eäle olles, minno üttele ainust filmā pilgmist palwussest peäs ärräkeelmā.

Per. Se om mul immelik kuulda, mes sinna ütlet, nink kui ma sinno peä moistma, sis peät sa mulle seddä selletamā.

Jõrg. Se om jo turwa kül, et se palwus kattesuguse ne om; ütse, kumb su nink sõamega ütteliste peätäs; tõine, kumb sõamen ütfindä peätäs. Suga ei woi johr eggäl ojal palwust piddädä; ent sõamen ei sünni eäle palwusse piddämist mahha jättä, kui se iniminne muido püwwäp Jummalaga armus olla nink ellädä. Se sissenpidine sõame palwus om üts findmā henge üllendäminne se elläwä Jummalaga pole, nink waimolikko Jesusse mõrseja ifkes jäädwä waidleminne omma taiwalikko põigmihhe perrä. Kik nüüd, mes seddä inimist keläp sestinnatsest siseselisest palwussest, nink sest ifkes jäädwäst ühendämissest se auwustusse Jummalaga, seddä peäp temmā nē weidi teggema, ni weidi kui temmā terwe melega om.

omma ihho ninf heng úttest tahhap árralahhutada,
ninf hendá essi árrátappada.

Per. Niúd moista ma kúl, mes sa útlet, ninf ei
woi middáke se wasta útteldá, enge peá tunnistá-
ma, et kúl súnnis nidade olla, kui ennege joud wóte-
tas nidade tetta.

Jörg. Minna tahha teije kónnet umbre káandá
ninf nida útteldá: kúl wóttas joud nidade tetta,
kui meije ennege tahhasse. Ke Jummalat armas-
tap, se ei woi útsindá omma sóand ikkes temmá po-
le úllendáda, enge temmá ei woike muido tetta, ni
weidi, kui úts ussutaw armastaja omma ussutawat
armastajat eále sóamest woip árrákaotada, olgo tál-
le ka tódd, mes iggawel tahhap.

Per. Kui se luggu ni om, sis woip jo ka kúl úts in-
nininne kigen saisusen Jummalaga úhhendetu ol-
la, ninf seperrást es olles sul mitte waja, ni útsindá
sijn elláda, enge sinna woit kúl parrembat tódd sijn
ilman tetta, kui ketráda.

Jörg. Se om kúl tóisi, et úts inniminne kige neide
saijuste sisen, kumma hennesest essi árráheitlikko
ei olle, kindmát káuki Jummalaga woip piddáda.
Siski ei woi ka keáke seddá sallada, et iks útten sai-
susen rassemb om taiwalikko káuki piddáda kui tól-
sen. Beddás sis se taiwane Esá sárátse
saisuse sise om pandnu, kumman temmá-
le hólpsamb te om se iggawetse ónnistusse
sise saiija, selle ei olle waja rassembat sais-
sust hennele árráwallitseda,

Per.

Per. Seddâ mõtley sinna seperrâst ni, selle et sulle se ütfindâ olleminne ni armas om. Eat kui sinna ennege nakkas tõist sõisust kærma, sis saas sa peâ muid mõttid piddamâ, nink nõggemâ, et se henge hâddâ muun sõisu sen ni suur ei olle, kui sinna mõtlet. Sis saas sa ka ommast waiwolissest ellust wabbas sama nink parrembid päwi nõggemâ.

Jõrg. Mis sõisust ma sis peâs wallitsema, kumman mul parremb kâe kâuf wois olla, kui mul nõud om?

Per. Sul om, ni kui ma sinno kõnnest olle tundnu, hâ lomolik moistus, nink sul om hâ holikas mõtte, selle woip sinnust kûl weel middake tettus sada. Ma tahha sinno hennega wõrsti moisahe wiia nink hoold kanda, et sa ütte waiķesse ammeti pâlê saat pantus, se saap sul üts nouw ollema, et sa ikkes ütlemâlle saat. Sest kui ütte tarka meest lastas temmâ jalga eesmâtse treppi pâlê panna wõrsti moisan, sis woip temmâ perrâst iks aiga pitten surembas minnâ.

Jõrg. Sis tahhate teije, et ma omma wabba ello peâ mahha jätmâ, nink hendâ iggawetses orjas andma?

Per. Sinna rummal inimiane! nõud ollet sinna jo üts waine perris mees nink orri, nink sul ei olle lubba maast wâlja minnâ, kui sa hendâ rahhaga wallele ei osta, kui sulle seke lubba weel armo lãbibi antas.

Jõrg. Sesiannane orjus om hâ kûl, sest minna te

ommile üllembile häääl meel tööd, nink ei pürowä mitte maast wäljä minnä, olgo, et nemmä minno wäggesi ma sissest wäljä ajasse; Ent fest wörsti möisa tenistusfest om ennämb ütlemist.

Per. Kes teed, sinna ollet wahhest ommast kullä ferk-
esfändäst kuulnu, et kunninga möisa ello üts orjus-
se ello, nink se om ni weidi fest asjast teednu, kui
sinnake.

Jörg. Ei mitte, minna tija seddä esfi kül, nink
ei tahha omma ellämist kunninga möisa elloga är-
räwahhetada.

Per. Sis juttusta mul ommete weidikesse, mes sa
fest tija.

Jörg. Re möisa poigan wai wörsti armo weel püw-
wäp kätte saija, ehk ieddä armo, mes temmä sure
waiwa nink murrega om sanu, ei tahha jälle ärrä-
kaotada, se peap ifs seddä kōnnelema, mes wörst
häääl meel kulep, nink seddä teggema, mes tem-
mä mele perräst om, muido saap tälle eesmält üts
mōrru ehk wiyhane palge, töist puhku kalgi sōnnu,
kolmat puhku antas täl pas kätte ärräminnä.

Per. Ent se om hōlpsa kül nida kōnnelda, kui se
wörst häääl meel kulep, nink seddä tettä, mes tem-
mä mele perräst om.

Jörg. Se olles tööst hōlpsa kül, kui ne wörsti häääl mes-
lel kulesse seddä, mes kristlik om, nink lassese seddä
tettä, mes Jummalä mele perräst om. Ent särät-
sid wörsti lörowis weidi, nink minna wois wahhest
ütte

ütte furja mannu johtoda. Selle tahha ma en-
nãmb ütfindã omma Jummalaga ellãden, temmã
mõisa orri olla, kui hendã hãddã sisse anda.

Per. Kes om sulle sis üttelnu, et wõrsti mõisa pais-
gan sãrãne luggu om?

Jörg. Meije waise kuleme ka mõnnikõrd middãke
sest asjost; sest kui meije linan kãume, sis juttuste-
tas tõisest tõisele, et meije ommete kif woisse teda,
mil wiisil meije rahha prugitas, mes tatsinas antas.

Per. Kas sa weel middãke sest asjost ti.ãt?

Jörg. Ke mõisa paigan tahhap eddesi saiija, se peãp
eggãmihhel huiwui sõnnu andma, nink ei peã om-
mete tãlle kinki wasta hã süddã ollema. Temmã
peãp ikkes wõrstile wastisid asju fulutama, nink mu
mõisa rahwa pãle keeld pesmã, et temmãle se lige
suremb arm wõrsti man olles. Kif klasi, kumbe
tãlle wõrusse pããl kãtte antas juwma, peãp tũhjãs
joma, kui ka se lãbbi kigi suremba liigjomisse pattu
sisse peãs sama. Temmã peãp muile melehããs sed-
dã kallist aigo tũhjã jutto nink patuko mãngoga wi-
witãmã. Saggede peãp Jummalã orjust mahha
jãtmã, et temmã mitmasuggust tũhhiust nink ilma
wiisi wois tallitada. Ütte sõnanaga: temmã peãp
innimiste perriesullane ollema, et temmã
Jummalã wainlanne olles. Es se üts hãd-
dãlanne ello, ja ellãw surm olle?

Per. Se om ennege sul ni tutta, selle et sinna ei
olle weel kaenu. Se wasta saas se mulle üts ko-

Iu ello ollema, kui minna úttén forjusén útsíndá
peás ísima, nínk ketrámá.

Jörg. Seddá ussu ma kúl: síski ussu ma ka tót-
teste, et miano ello parremb nínk rahholikkumb,
kui móisa ello.

Per. Et olle seddá kúl, et sa seddá útel, sína peát
seddá ka úlles náútámá.

Jörg. Se ei sa ni rásse ollema, minna tahha enne-
ge ni fest ajast kónnelda, ni kui saggede se luggu
om; fest ma ussu kúl, et ka weel wogga móisa rah-
wast om. Ent neile om níke se móisa ello úts ras-
se foorma, selle et neile ei olle ennámbr tömu fest
ílmaast, nínk ollesse kúl eggá tunnái walmi seddá
ello mahha játmá.

Per. Sis sáe mul útsförd útte móisa teenrit, ke sí-
no mótte perrá ei olle wogga, henne wasta, nínk
náútá mul, et sína ónnelikkumb ollet kui temmá.

Jörg. Úts suut móisa teener peáp hommogult pal-
jo aiga árrápillama, et temmá hennele lassép rei-
wid sálgá panna ja ehítádvá, et temmá móisa wísi
perrá wóis káwvá, nínk mule rahwale mele per-
rást olla: ent minna mósse hendá selge káiwó we-
ga, panne omma halwid reiwid sálgá nínk sápid
jalgu, nínk olle síš seddámaid walmis, nínk woi ene-
nege otši, et ma omma Zummala m le perrást sóás-
melikko palwusse lábbi wóis olla, se eest et temmá
miano rahholikko unneqa om kostotauu. Úts wórs-
ti teener peáp omma wórssti kambrette minnemá,

kua temmâ tühhi sahsap nink kösbmatta juttoga ai-
 ga wiwitap. Ent minna istu hiltja nink rahholik-
 kult omma wofki mannu, nink nalka ütte armsat
 jutto omma taiwatse Esfäga ajama. Üts wörsti
 teener sööp lawwa man ni mitmasuggusid immes-
 taoliffu nink wajitiffu sööki, et temmâ kät perräst
 esst nalkap tulgästäma, nink ilda nalkab tundma,
 et temmâ lija himmuga ennämb om sönu, kui mit-
 male olles häddä perräst waja olnu. Ent minna
 sö omma pallakest leibä nink söira sure tennoga, nink
 jättä omma sömist mahha, sis, kui ma olle sönus
 sanu. Üts möisa teener peap se wisiga, et ni mit-
 to terwüst jurwas, hendä saggede ni wäega waiwa-
 ma, et temmâ ka ihho polest többitses jääb nink hen-
 ge polest om temmâ nife liigjomisse läbbi jo hukkan.
 Ent minna kistuta omma janno sefinnaste selge koiwo
 wega nink tennä omma armsat Jummalat se kauni
 we ande eest, kumb ei lasse minno ütfindä ikkes
 terwe mele mannu jädä, enge om ka minno ihhule
 termelik. Üts suur möisa teener peap ommale wörst-
 tile melehääs mitto tunni lawwa man istma, nink
 ei peä ütfindä Jummalat andet kurbaste pruukma,
 enge ka seddä kallist oiga ilmasjata ärräpillama.
 Ent minno sömalaq om ni pea otsan, ni pea kui ma
 olle sönus sanu, nink sis nalka ma jälle omme kät-
 tegatullolikko tööd teggemä, kumma tö man ma
 omma Jummalat, se päiwälikko leibä eest söämest
 tennä, kumba temmâ mulle ni häste lassep siggi-
 dä.

dä. Üts suur mõisa teener wiwitäp löuna oiga mitto tühhiussega, nink ei mõtle perrä, et temmä eggä ütte filmä pilgmisse eest, kumba temmä tühjäste om wiwitanu, peäp arwo andma: Ent minna jä omma tö mannu, kumma man ma ikkes Jummalat palles, sest et ma ei tijä, kumb filmä pilgminne se perräminne minno ellust saap ollema, nink selle et mul iggawel parremb meel ei olle kui sis, kui ma Jummalaga kõnnele. Üts suur mõisa teener peäp öddangult jälle ürte lawwa mannu minnemä, kumb ni täüs söki om pantu, et peät mõtlema, säräne rahwas saas sääl sömä, kumma mitto päiwäke ei olle pallokest leibä nännu. Temmä sät ka mõnnikörd sis weel maggama, kui mu rahwas pea jälle nakkap ülles tullesma. Ent minna söta hendä jälle öddangult häwa söfiga, nink magga perräst omma kalle wode pääl paljo maggu-sambaste, kui mõnni Runningas omma lige kallimba nink pehmembä wode pääl.

Per. Mida kui kofake mõtlep.

Jörg. Ja wiist: seperräst mõtlete telje ka omma ello parrembat ollewat, kui minno.

Per. Kas sul waast ni paljo rahha om, et sa ni rõmus ollet?

Jörg. Se ep se om, et ma ni rõmus olle, et mul ei olle rahha.

Per. Kas sulle siß leibä ilma antas.

Jõrg. Ei mitte, seddä ei tahha ma mitte, ni kaw-
wa kui ma omma kaege weel woi hennele leibä sa-
ta. Kut minno leib pea otsan om, sis mü ma sed-
dä langa arrä, kumba ma senni olle ketränu, nink
se rahha e. st ja ma jälle leibä nink söira. Nida
om minno toitus walmis.

Per. Kif ianimisse ei woi ni ellädä, kui siana.

Jõrg. Mes minna sest holi, se om kül, et minna
sel wisil ellä. Nink seperräst tennä minna omma
usfutawat nink armsat Jummalat, et temmä min-
no ni waijes nink halwas om lastnu sada siin
ma pääl.

Per. Se om tõtteste üts immetaoline palwus!

Jõrg. Ja neide kõrwu sissen, kumma seddä tõisist
õnsust ei tunne.

Per. Mes sis sinno mõtte perrä se õlge õnsus siin
ilman om?

Jõrg. Sõame rahhule olleminne.

Per. Mink läbbi seddä saap?

Jõrg. Läbbi ühhendamisse Jummaloga.

Per. Seddäsamma sõame rahhule ollemist wols sul
jo siski ka olla, ehk sinna kül omma ütfindä ollemist
mahha jättäs, nink süwembälle ilma sisse lääs.

Jõrg. Oh! jätke minno ommete ilmaga rahhule,
nink piddäke teddä hennele.

Per. Es sa immelik mees ei olle? sul olles jo par-
remb, kui sul awo olles ilman, kui et sa siin ni
ütfindä ellät, nink leäke ei tunne sinno.

Jõrg. Se ilmlikko awwoga om immelik luggu.

Ne

Me innimesse aumustawa muid innimissi ennege omma kaswu perräst, ehk pelgo perräst. Kui meije aum ei olle Jummalä peljusen, sis om kii meije aum üts selge häbbi. Mõnni kurri pattane inniminne saap wäljästpidi aumustetus, kummasst eggäüts söämen koghut mõistap, et temmä ei olle minkisuggutse aumo wäärt; seperräst kui temmä õnnelik põlw otsan om, sis ei holi keäke ennäm temmäst. Oh mes murret selle om, ke omma õnne ilmsikkun aumun otsip, sest et tälle iks peljäda, et se tühhi suits saas ärräkaddoma!

Per. Sest et sal nüüd ei olle aumo, sis ei woi sa ka teddä mitte ärräkaotada.

Jörg. Mul om aumo kui, sest et ma Jummalä lats olle. Ent seddä aumo ei olle mul ütsik inniminne andnu; seperräst ei woi ka ütsik inniminne teddä mult wõtta. Es teije weel eäle ürte meest mõisa paigan olle nännu, kenne eest eggäüts põlwi piddi kummardama, ke weidi päiwi perräst seddä, kui temmä wõrsti armo ärräkaot, ni sai ärräpõllestus, et ka ütsik es liguta omma kubbärt temmä eest? Särästid teenrid paggep perräst eggäüts, õtse kui neil nakkaja többi olles, nink tõttest pelgawä ka ne tõise, et neid ka se armo hukkus wois puttu, kumb taad om putnu.

Per. Wõrsti sünnis usfutawlikkult orjada, sis ei kaoteta armo ärrä.

Jõrg. O minno armas sõbber! Se fige ussutas wamb om wõrsti orjusfen, se kaotap ens nãmbesti temmã armo ärrã. Sest et fige ennãmba wõrsti teenri ikkes omma kaswu otswa ninf tõtte asfemele tãlle libbedãlt middãke ette wõlswa, sis ei kule eesmält se wõrst ütte ussutawat teenrid mitte hããl meel, sest et temmã tãlle tõttet ütlep: tõiselt omma ka ne tõise omma kelepemis-sega temmã perrãn, sest et temmã neidega ei tahha ütte torro sisse puhku, ninf peljãwa kui nemmã es saasse teddã ammeti pãlt mahha saatma, et temmã wahhest aigo mõda seddã wõrsti tarkas tees, et nemmã sis omma ùllekohhutset kaswu ärrã kaotasse.

Per. Minna panne immes, mes sa kõnnelet, ninf ei woi moista, kust sionnule se tarkus om sanu, sest et sionna tãrãksist asjust ni selgede kõnnelet, kumma ùlle sionno moistusse lãwã.

Jõrg. Urge immetellege mitte, enge uske tõtteste, jo enwãmb kãke Jummalat oppip tundma, jo enwãmb nakkap temmã ka seddã ilma, kumb Jummalat wasta om, tundma. Es minna nüüd õns nelikkumb olle omma Jummalala orjusfen, kui se fige ausamb funninga moisa teneer fige ilma sisen, sest et minna sãrãst Es sandat orja, fenne man ei woi keãke minno pãle feeld pesfã, selle et temmã sõãme
tund

tundja om? Oh kui heljuw nink kadduw om fi-
ge innimiste orm, nink kui peä unnetawa nemmä
täamba jälle ärrä, mes nemmä meil hella mitto
sõnuga tootanu.

Per. Sis ei tahha sa nüüd middäke ilman otsi?

Jörg. Ei middäke; enge ma tahha seddä piddädä,
mes mul om, se om, omma armsat nink usfuta-
wat Jummalat. Ke seddä löwwap, mes temmä
ilman om otsnu, se om middäke otsnu nink löidnu,
mes temmä peä jälle woip ärrätaotada. Ent ke se
waeta, Jummalat otsip, se ei löwwa teds
dä ütsinda, enge peäp teddä iggawes.

Per. Es sa murreta, et sa ütsörd wois röbbitses
jäda, nink ei woi ennämb omma leiba keträmissega
ärrätenida?

Jörg. Kuis teije ni immelikkult küsüte? Es teije
enne olle kuulnu, et mul Jummal om, kenne man
mul ei woi pudust olla, sest et taiwas nink ma tem-
mä perrält rötteste se man, kel Jummalat om, jä-
wä kif liigholitsemisese mahha, nink temmä mag-
gap rahholikkult, kui ne ilma latse sängin ümbre
wähertellesse, sest et neide himmo riklusse perrä
neid ei lasse mada.

Per. Se inniminne püwwap ommete siin ilman
henele ommandust.

Jörg. Es se küll olle, kui täll Jummalat om? se
ommandus siin ilman om üts selge tühhi mõtte,
nink satap figile ennämbille innimisfile selget mur-

ret nink walwa: Genkojus: üts rikkas mees soez
 tap hennele ütte kaunist lusti aida, nink murretſep
 ô nink väiwa, et se aidnik es wois middäke unne-
 tada: ſeperräſt om tälle ülli suur pahhandus, kui
 middäke mahha jäctetas, minſ läbbi se aid wois par-
 rambos ſada, nink temmä tulleb ommete ülle ajas-
 taija ütſförd ſiſſe. Üts wöros se wasta woip wei-
 di koſti eest, ehſ ka kohhalt ilma eggä päiwä ſionä
 ſiſſe minnä, nink ſeddä lusti ilma minſiſuggutſe
 holeta kaeda, ja parremb weel, kui se aija eſſänd.
 Ni om se luggu peä kige muije osjuqa ſiin ilman.

Per. Kas ſa moiſtat ramatuſt luggeda nink kirjot-
 tada?

Jörg. Ei ütteke.

Per. Es ſa ka püwä ſeddä moiſta?

Jörg. Kui ma noruſſen olles se ſiſſen oppetetus
 ſanu, ſis olles mul käl hä. Ent ſeſt et ma nüüd
 ſeddä ei moiſta, ſis olle ma ka rahhule.

Per. Kuis ma ſeddä peä moiſtma?

Jörg. Mul ei olle luggemuſt nink kirjotamiſt en-
 nämb waja, ſeſt et ma jo nife ſeddä nüüd tijä, mes
 woip luggeda nink kirjotada, nink et mul üts ra-
 mat om, kumman ma eggä päiwä, ei mitte tähte
 abbiga, enge paljo tarkemba wiſiga woi luggeda.

Per. Sinno kōanne om mul jälle ni hämmär, et ma
 ſeddä ei woi moiſta.

Jörg. Meiſt Jummalä ſōnna juttuſſiſt olle ma
 kuulau, kuitao ma õigede peä uſtma nink kriſtiit.

kule ellämä, nink seddä kule ma weel ikkes Jum-
 mala sönnost, ni saggede kui ma lä juttust kuulma.
 Ent se romat, kummost ma eggä päiwä loe, eht ma
 käl ei ollē opnu luggema, om se lomu ramat, kum-
 man ma Jummalä wäkke, tarkust nink heldust lat-
 selikko awustamisega perrä mötle. S. sinnane
 Jummalä wäggi nink heldus tunnus ligist lodu as-
 just ärrä, kohhe eäle silmi kääntäs, sääl löwwis
 teddä. Ke middäke illojat nink kaunist tahhap nä-
 tä, sel ei olle waja paljo maad kunningide linu, eht
 muije illuside maiju pole minnä, enge temmä kae-
 go ennege seddä illusat taiwa honet, temmä kauni
 käändlega, sis saop temmäle tutta ollema, et kil
 mu innimiste kae tö ötse kui üts warri se wasta om.
 Ne kõrge mäe, ne haljendawa orru, ne willutse
 mötja, ne mitmat wisi hendä näütwä taiwa pilwe,
 ne mitmajuggutse töpra nink mu elläjä, ne mitto
 karwalisse rohho nink linni, ne suggutandja pu,
 se armas niuk lige innimiste kuaсти ärräwäardjä
 sirtu laulminne, nink mitto muije lodu assu wisi,
 ke Jummalä wäkke üllesnäütwa, ne omma kil tah-
 he nink söuna, kumbe läbbi meije Jummalä om-
 mandussi sesinatse kauni ramato sissen woime luga-
 geda nink möttelda. Piddäko sis ne tarka omma
 suurt ramatide hulka hennele: minna tahha seddä
 ainust ramatut hennele piddäda, kummost ma kil
 woi oppi, mes mul waja om tedä.

Per. Es sulle ſis eäle himmo olle üttele innimiste ſeltſi ſieſe ſalja?

Jörg. Kut ma Jummal laſte ſeltſin woi olla, ſis om ſe mul käl armas: ent kui mul neid ei woi hene ümbre olla, ſis olle ma ka rohuhule, ſeſt et ma ommete ikkes Jummal ſeltſin woi olla, kumb ſe kige parremb om.

Per. Ommete om ſe armas kigeſugguſte innimiste ga ſiin ilman ümbrekäwä.

Jörg. Minna ei woi joht tutta, minſ ſiſſen ſe rööm peäp ſaiſma, kumb ilmitikkuſt ſeltſiſt peäp tullema, niuk ne, kumma ſe ſiſſen ſaggede olnu, peäwä eſſi tunniſtama, et nemmä kige ſurembaſt ilmitikkuſt ſeltſiſt arwaſte ſöäme römuqa koddö pole tullewa. Mitto tullewa kofko, niuk weidil neide ſeaſt om hä ſüdda töine töite waſta. Ne kige ennämbä jutto omma wai täüs pahhanduſt, wai tühhiuſt, wai omma ſelle waiſele lähhämbäle, kumb ei olle ſääl man, kohjolikko. Kige ennämbeste ellätäs ilma ſeltſin nida, et Jummal ütſkörd ſuurt arwo ſaap kүүſimä. Minna ei tahha ſeſt ütelda, et riid, kaddeus niuk kelepe: minne iks ka ſeltſimihhe ſääl omma. Kui töine töiſeſt ärrälähhutetas ſeltſiſt, ſis omma mitto ſärätſe hä näwä kombe niuk ſönnä, et woiſ mörtelda, et ne kige parremba ſöbra kigeſt ilma ſöpruſt olleſſe koon oinu; ent käl koddö taldas, ſis ei woi nemmä wiljält käl töine töiſt ärräpölge, ſis kōnneldas niuk naardas rei:
wid,

wid, sónnu, lombid ninf fik ellámissse wisi ninf peátás se úlle jutto.

Per. O ni kurri ei olle se luggu fige feltsi man mitte!

Jörg. Ent siski fige ennåmbide man, seperrást ei olle mul funneke parremb luggu, kui Zummala feltsin, kumba ma útsindá ollea löwwá.

Per. Ent es sul se aig lá iggawes, kui sa ni útsindá ellát?

Jörg. Ma immetelle teije kússimissese, sest et parhilla olle úttelnu, et ma ikkes omma Zummala feltsin olle. Kuis mul se aig woiš iggawes minná, kui se armas Zummal minno man om? ilmlifku innis miste feltsin saas mul úts tund iggawámb ollema, kui útsindá elláden terwe ajastaiq.

Per. Sis peá ma sinno kúl útsindá jätmä.

Jörg. Se saap kúl se fige parremb ollema: sest ilma ei woi ommete minnust middáke tetta, sest ee mia ei moista hendá ennåmb neide mele petrá saadá.

Per. Já sis Zummalaga.

Jörg. Teije ka; kumb siski ei woi muido súndidá kui ni, et teije Zummalalle elláte ninf ilmale árráfolete.

úts dnnis mees om se, Re elláp ni kui Järrike.

1 Tim. 6, w. 6. 7. Zummala pelgus rahhule ollemisfega om suur kaswu, sest meije ei olle middáke ilma pále tonu, seperrást om awalik, et meije ei woi middáke árráwija, ent kui meil pátoitust ninf reiwid, sis olgem sega rahhule.

Uus laul, ütfinda ollemisfest.

Se wisi perrä: Kes Jummalat ni lassep tettä.

Ehk mo kül ütfindä sin ellä, Sis om mul siski felt-
simeest; Se wöttap juttule mul tulla, Ke armastap
mo sõamest. Mo Jesus om iks mianoga, Ma woi
kül ütstad' ellädä.

2. Ke heitap ilma feltsi perrä, Se kulep tühjä jut-
to kül; Ent teddä naartas kõwwast ärrä, Kui ajap
jutto toiwast säääl. Ma jä sis ennämb ütfindä, Kui
feltsin ilma Jesuta.

3. Me kurja woima kurjas tetta: Ke tõrwä put-
tub püretas. Kuis ma nüüd püwwas feltsi pittä,
Kun Jummalat ni unnetas. Kül peäp mõnni leina-
ma, Et feltsin last hend esita.

4. Kül mõnni hendä söbbros pannep: Kes tun-
nep teddä sõamest? Kui temmä pettust melen kan-
nap; Sis rikkup pea feltsimeest. Kül tullep suust,
kumb jukkri täüs, Ka pea wanno siuwuhäüs.

5. Ei woi mo ütfit selle loita, Et minna ellä üt-
findä, Nink otsi hendä ilmost hoita, Et Jesus mo
wois kostota. Se ilm om iks täüs kawwalust, Hä
selle, kel rõõm Jummalast.

6. Kes ilma lasti feltsi keläp? Ma ellä ennämb
ütfindä: Kas neide wandmine mo neläp? Kui
omma kambre sisse jä, Nink wotta Jesust hennega,
Ma jä jo ilmost putmatta.

7. Kui ma so Jესust enne löwwä, Siin omman waihin korjussen; Ei ma sis ilma römu püwwä, Käl om mul römu sõamen. Kui ma so wäen, nink sa mo kæn, O Jესus! sis om mul tül ön.

8. Se kurrati keel mo ei tabba, Kumb pantu om mo jallule, Ma olle Jესussen kül wabba, So päästap minno wallale. Mo usju film so kaego. O! armas Jესus sato mo.

9. Mo eßsi oppeta nink sato, Et ma woi kurja paeda. Mo waimo ello ikkes läütä, Et minna hääd teed ikkes lä; Nink hädda orrust wimäte, So mannu tulle taiwatte.

III. Se hä näütsik Armelle Nikolas;
temmä eggäpäiwäne kälk Jummalaga nink
pallaw arm Kristusse wasta.

Ütsford tulli se hä näütsikko Armelle mannu ütš temmä tutwist, nink kusse temmält: Kule ütšle mulle, mil wisil sinna seddä hääd nink kaunist ello põlwe ollet kätte sanu, kumman sinno heng ellap.

2. Temmä koste: Jummal armu läbbi, ei tija ma muud kunsti, kui armastama. Kik minno ette, wõtminne nink tallitamine waggause polest om se, et ma Jესust armastas, nink armun temmä wasta päiwäst päiwä ikkes pallawambas saas. Se läbbi olle ma kic hääd opnu nink tennu.

3. Mi pea kui ma hommogult ülles wirgusi, sis heiti ma hendä omma Zummala armolikko hõlma, õtse kui üts lats hendä omma esjä hõlma heitap. Minna tõssi ülles teddä orjama, nink fik omma tõõd nideade teggämä, et ma ütfindä temmä mele perräst olles. Kui mul aig olli palwust piddädä, sis olli ma omma põlwi pääl maan temmä man ollen. Minna kõnneli temmäga ni, kui näes ma teddä omme ihho silmiga. Minna anni hendä temmä lätte, nink palsi teddä, et temmä es tahhas mitte perrä anda, et ma minki sissen sel päiwäl teddä wihhastas, enge et temmä taheminne minno sissen nink minno läbbi sünnis.

4. Ütte sõnnaga, minna fitti nink palsi teddä ni kawwa, kui mo tõ last, siski ennämbil päiwil es olle mul mitte ni paljo aiga, et ma terwel päiwäl ütškõrd meije Jesä palwust wois luggeda. Ent sest olli mul weidi murret, sest mul olli ni armas Jesusse perräst tõõd tettä, kui omma palwust piddädä, ni kui temmä ka es si minno olli oppetanu, et fik mes ma armust temmä wasta saas teggema, üts tõttes lii tõifine palwus olles.

5. Jesusse feltsin panni ma omme reiwid sälgä, nink temmä näüt mulle, et temmä arm mulle minno reiwid satas. Kui ma perräst omma tõ monnu latsi, sis es jätta temmä sepperräst minno, ei ka minna teddä mahha. Temmä teggi minnoaga tõõd, nink minna jälle temmäga. Nink minna olli ni hõste tõ man temmäga ühhendetu, kui palwusjen. Oj kui magus

gus ninf lerge olli mul kif minno tó ninf waiw tem-
má háán seltfin. Ja sesamma selts and mul saaqede
ni paljo joudo ninf julgust, et mul es olle middáke
rasse, ja ma olles kif maja tóód útsindá tallitanu.
Tó man es olle muud middáke fui minno ihho, ent
minno súddá ninf minna esfi palli kophalt foggona se
maggusa ninf helde Jesusse seltfin.

6. Ni fáwwe ma omma tó man ifs temmága úm-
bre: minna armasti teddá ninf rómusti hendá tem-
mást. Ma fáwwe ni Jesussega úmbre, ótse fui óm-
ma kige parremba sóbbraga. Ninf fui mul wahhest
sárast tóód olli tetrá, kumma man kif minno mótte
piddiwá ollenta, sis lasfi ma ommete omma sóánd
temmá pole káántu olla. Ninf ni pea fui se tó oisan
sis josi ma jálie omme móttidoga temmá mannu, ni
fui se teep, kel háád warra om, kumba temmá eále
ei unneta; sáráne luggu olli mul minno Jummalaga.
Mul olli ólge woimata hendá temmást lahputada, sest
fui temmá es olle man, sis es woi ma elláda.

7. Minna testi hásti kút, ninf Jesus olli minno
esfi nida oppetanu: ni fáwwa fui ma temmá
pále saas faema es saas ma teddá wihhast-
ma, ei fa mahha játmá reddá armastada.
Jo ennám ma temmá pále kaije, jo ennám tusti ma
temmá Jummalikko táwweust ninf minno omma túh-
hiust, nida et ma hendá esfi árráunneti, fui sárast
asja, ke wáárt ei olle, et temmá pále paljo mótteldas,

enge et ma hendä fige lodu asju ülle üllendäs nink hendä temmäga ühhendäs ja temmä mannu jääs.

8. Mo ainus nink kindmä ihkaminne olli, et ma fige omme teggode sissen temmä mehe perräst wois olla, nink hendä se eest hoita, et ma teddä es kurbastas. Se päle mötli ma ikkes, nink seddä es te ma mitte omma kaswu ehk kahjo perräst, enge fik armo perräst. Kui ennege Jesus, minno arm rahhule olli, sis olli ma rõõmsa, myido es holi ma minnist.

9. Kui minna nüüd hommogult wäikesse tulle fibbenäga suurt tulle kirge läüti pallama, sis ütli minna: oh minno arm! kui meije sülle meheswald annasse omma henge ülle, sinna tees pea midake meijega.

10. Kui minna tappetu töpride lihha tükkis leigasi nink ruwwas walmisti, sis kuli ma Jesusse minno tutwa hääd mulle ütlewat: et temmä olles surmale lännu nink tappetus sanu minno hengele ruwwas sada, minno toita nink ülles piddäda.

11. Kui ma essi södi nink jofi wötti, sis telje ma seddä temmä man ollen, ni kui fik muud tööd. Nink mul olli tutta, kui olles fik pallakesse kumbe ma wötti, temmä kalli werre sisse kastetu, nink et temmä essi minno toitusses seddä fik mulle jaas, minno armun temmä wasta, ifs pallawambas tettä. Siin woip kül möttelda, mes se man minno waisen hengen om liigau. Minna essi ei woi seddä wäijä pajatada, mes Jummal neide möttide sissen minno söämen om tallitanu.

12. Útsif lood asfi, úttel se há Armelle, es olle ni wáifenne, fe minno es sata Jumjala pole, ninf fe minno es oppeta omma wisi perrá Jummalat armastama; nida et ma mönniförd selge hálega heikafi ninf úeli: o minno arm ninf mo fik figin! fui fa útsif inniminne ma páál es olles, fe mul útles, et sinno sünnis armastada, sis oppetawa jo minno seddã fa ne töppra ninf mu lojusse rohede fül. Uinf fui sinna esfi hendã minno cest árráfekfis, sis saasse nemmã mul nåutmã, sinno orjada ninf sinno löitã.

13. Rui ma útte waist penni nåije, fe omma perremest eãle mahha ei játrã, fe ni usfutaw om temmã perrãn kãwwã, fe útte pallakesse leibã perrãst omma esjãndat ni mittoförd sillisfes, helde Jummal! mes kaunis oppus se mul olli seddãsamma omma Jummalat wasta tettã, fe minno ni mitto háteggemiste lãbbi omma orjusse pole om fihhotonu.

14. Rui ma nurme páál neid w. ikeisi wonafeist nåije, fe ni tassatsfe ninf rahholikko omma, fui neid pöetãs ninf tappetas, et nemmã fa ei tãnnitã ehl mãli; sis algati ma hennele omma önnisteggijãt meelde, fe hendã nisammute om lassnu jurmale wijã ninf tappa, ninf ei olle omma suud úlles awwanu, ninf om minno sega oppetanu, temmã jãllun kãwwã ninf kãnnatalik olla figen willitsusfen.

15. Rui ma neid kãnnasid nåije neide emmã siwu alla joostwat, sis tulli mul seddãmaid meelde, et

se Jesand Jesus hendä ütte särätse kanna armolisses piddanu, nink se läbbi mulle hääd lotust hennese wasta tohtnu sata ja minno oppetada, temmä hokekandmisse siwu al hendä lekkidä, nink warju nink kaitsemist kurotti wasta sääl orsi.

16. Kui ma mönnikörd wäljäh pääl kāmwe nink ütte illusat haina maad näije, ke haljend nink täüs linne olli, sis ütli ma essi henne man: minno armastetu Jesus om üts ninni saronin nink üts lillik ortun. Salom. laul. 2. 1. Temmä om üts rosi lillik ilma orjawitsuta, nink ommete om temmä tohtnu ütte front orjawitsust pä pääl kanda. Minna palsi teddä söämest, et temmä wois minno henge ommas lusti aijas tettä, nink teddä ni fiini panna, et ütšik mu kui temmä ütšindä sinnä sisse wois tulla.

17. Kui ma näije, kuitao ne pu kummiardawa nink hendä käändwä, kohhe tuul neld tahhap ajada, nink et se merri iggawel omma piri ülle ei lä, sis ütli ma: o minno Jummal! milles ma ei olle nisammute walmis hendä sinno pühhä waimo läbbi laske käändä nink juhhatada: oh anna sis, et ma sinno Jummalikko tahtmisse piri ülle iggawel ei astu.

18. Ne falla, kumma merren ojusiwa nink röömsa ollwa, ne oppetiwa minno, et ma nisammute temmä armo sissen wois ojuda nink römus olla.

19. Kui ma näije maad arriwat, nink semend temmä päle külwäwät, sis olli mul tutta, kui näes ma

omma õnnisteggijat, ke fige omma ello eäl ni paljo higgsi, waiwa nink tööd om nãnnu nink kannatanu, et temmã meije hengi wois arrida, nink omma taiwalikko oppusse nink Jummalikko armo semend sinna sisse külwãdã: nink siski om weel ni weidi hããd maad nãttã, kumb hããd wilja kannap, nink se perrãmeene saat mul ülli suurt hallo sõamen.

20. Kui ma poimo ajal nãije seddã nisso agganist ärrãlahhutawat, sis saije ma se lãbbi oppetus, et se nisommute sure kõhto päiwãl woggu nink kurjega saas jündimã.

21. Ütte sõnnaga, es olle ütfit lood asfi ilma pããl, seddã ma olles tundnu, ke mul es olles oppusses olnu nink mulle iks wastiet mannitjust saatnu. Seperrãst ütli ma saggede Jummalaga wãsta: o minno arm! Kui kanniste ollet sinna moistnu minno rummalust parrandada! sest kumma ma ei moista luggeda ei ka kirjotada, sis ollet sinna mulle ni suri tãhti minno oppusen ette pandnu, et ma ennege neid woi kaeda nink neist oppi, kuitao sinna ni ülli wããrt ollet armasterus sada. Ja saggede rahhas ma kül, et ma neid lojusfi ennege es nães, sest nemmã lautwã minno ni ülliwãega sinno armun, et ma ka ei tijã, kõhhes ma sure armo perrãst peã jãmã.

22. Weel ütrel temmã: ne lodu asja es olle mul ütfindã oppusses; enge ma tusi ka weel pãleke neist, et Jummal neid kif omma ülleütlikko armo lãbbi mul-

le orjajis olles lonu, nink et temmä neidega nink neide läbbi mulle hääd tees, nida et ma fige abbi man, mes ma neide läbbi saije, selgede näije, et Jummal esfi neide läbbi mulle seddä abbi näütäs.

23. Seperräst arwsi ma kif Jummalast tulleswat, nink ütli esfi henne man: kui minno emmänd minno koghete lähätän, et ma temmä polest kelleke kosti peä wimä, sis ei olle waja mulle se eest tenno üteldä, enge emmändälle, ke tälle seddä kosti om lähätänu; nida ei tulle ka kif se hä, kumba innimise mulle näütwä, neist innimisist mitte, enge minno armust, ke mul seddä neide läbbi annap.

24. Nida es lä fige se päiwä üts ainus filmäpiltg-minne mödä, et ma es sa wastsest kihhotetus teddä weel ennämb armastada, nink weel kõrwembaste hendä temmäga ühhendädä, sest et temmä minno hengele öige sisesest liggi olli, nink esfi ilma otsmatta mulle seddä tundmist nink tarkust and, nink se sündi ni rohkede, et mitto ramatid sest figest olles woinu kirjotada, kui keäle olles tahtnu. Nida es sata ne ilma asja minno mitte Jummalast ärrä, enge nemmä finnitwä minno päiwäst päiwäni ennämb Jummalala armun.

25. Kui päiwä ajal se mitmasuggutse tulli nink kindmä tö teggemise man minno ihho mõnd waiwatuus, nink nida taht nakkoda kaibama ehk nürriise, ma, nink seperräst hällitsemist ehk hängämist naksi tahtma, ehk taht hendä laske wiipha ehk pahhandusse
ehk

ehk mu esitusse pole kühhotada; sis walgust minno seddämaid minno Jummalik arm, nink näüt mulle, et ma neid kurje ihho liigmissti peäs ärrälöppetämä, nink es peäs neid mitte henne man piddämä ehk hoidma sönnu nink teggode sissen. Temmä sääd henda ötse kui waht minno su ette, nink olli, kui holdja minno söame pääl, et se kurri liigminne minno sissen es wois weerd wotta, enge aigsaste saas ärräläppätetus.

26. Mõnnikörd johto kül, et üts kange esitusse liigminne minno ärrawäärä (kumb siski es sünni, kui rasse kühhotamise ajal) ent selsammal silmä pilgul saije ma taggasi kääntus nink wäetetus, seddä sönnu, kumb jo su sissen olli, jälle taggasi neeldä, ötse kui olles mul minno keel kinni keütetu, nink se tö piddi ni kawwa teggemättä jämä, senni kui se kurri ihho kühhotamiane olli waigistetü. Kui ka se kühhotamiane es olles mu olnu, kui et ma mõnnikörd ütte last olles tahtnu nomida ehk karristada ehk temmä esitusse perräst teddä mannitseda, sis piddi ma omma nomimist, karristamist nink mannitsemist ni kawwa mahha jätmä, senni kui se pattu ehk wihsa liigminne möda olli lännu, nink se süüdi seperräst, et ma ifs Jummalä man ollimissen elli, ke kük minno tööd näggi nink tähhele pand, seperräst üeli ma esfi henne man: sinnas seddä omma armo filmi een nink man ollemissen peäs teggema, ke ilm löpmatta sinno näep nink sinno päle kaep! o se eest peät sa hendä hoidma.

27. Sesinnane hä Armelle, ötse kui temmä nida

wäega tark nink walwoja olli, fik lihha kawwalust nink
 fihhotamist tutta nink ärräwäärdä; nida kōnnel tem-
 mǎ weel sest asjast nida; Runna kurrat meid se läbbi
 otsip püdü, et temmǎ meile ni mitto ettefäändmist,
 meije pudusfest, nõrkusfest nink waiwast ettepannep,
 nink otsip meid sega omme kablū sisse sada nink kaw-
 walaste kinnitabbada; sis woip se pea sündidä, et nei-
 de kabluga meid kinni mǎhhitäs, kui meije sõamest
 nink ussinaste ei walwa. Säräne kurrati kawwalus
 om kahjoliikkumb, kui mu kurri nätwǎ fihhotamine,
 sest se eesmäse man om ennām̄b tarkust nink walwo-
 mist waja teddä paeda, sest et se ette kääntu waiw, ras-
 se tō, ihho nõrkus näüs ihho terwü:sele kahjoliik olle-
 wat, seperräst woip pea sündidä, et üts iniminne saap
 ärräesfitetus, kui se wainlanne tälle särätid möttid
 sisse heitöp: milled sa hendä ni wäega waiwat omma
 tō man, mes kaswu sulle taast om, sa rikkut omma ih-
 ho ärrä, jääät többites, mes sa sis tahhat tettä, sääl
 om tarkust nink sõame julgust waja, et sa hendä ei las-
 se ärräwäärdä. Minna es olles ka neide möttide man
 seddä kahjo nink esfitämist mitte tundnu, kui minno
 armas Jesus es olles essi mulle seddä näütnu. Ent
 temmǎ näüt mulle seddä ni selgede, et mul ka kätte
 möttid es olle, et se es olles Jummalast enge minno
 kurjast lomust.

28. Ent kui ka mõnnikörd johto, kui ma es olle öi-
 gede walwnu, et ma ütte esfituse sisse saije, o! sis
 es woi ma ellädä, senni kui mul sai andis antus
 nink

nink jälle rahho tettus minno nink minno Jummalajaijel. Minna ifsi temmä pühhi jalgu een, minna tunnieti tälle omma esitust ni, kui es olles temmä teddä mitte nännu; ma kaibsi tälle omma nörtust, nink es lä paigalt ärrä, senni kui temmä mulle andis and, nink omma söbrust minnoga jälle olli kinnitānu, ja kōrwambas tennu, kui enne olli olnu. Nink se sündi ka temmä armo nink heldusse läbbi ikkes, ni saggede, kui ma olli es sinu, sis tulli mul se se tarbis, et ma perräst ennāmbe temmä armun saije läütetus.

29. Sesinnane Jummalajaijel Armelle, last saggede neid lönnid ommast juust kuulda:

Et middäke siin ilman alwemb es olles, kui üts süddä, kumb hendä omme kūrje himmo, nink lihha kühhotamisse orjas andnu.

Et eäle enne üts töttelik töisine rahho söämen es wois olla, senni kui kif Jummalalle alloheitetu olles nink tälle sönnawötlikkus sanu.

Et se üts kif olles, ehk keäke kurrati ehk omma lihha sullane olles.

Et kif, kumma omma ärrarikmissse nink henge hädda ülle kaibawa, ennege seperräst häddälisse omma, et nemmä essi nida tahtwa olla; sest et nemmä seddä waiwa pelgawä, hendä essi ärrawäärda, kumb ommete paljo hōlbfamb om, kui hendä essi ilmaga kōstotada.

Et jo kawwemba keäke otap nink parrandamist wiwitap, jo rassembas temmä lät, sest et se kurri loom

ikkes kangembas nink waim nõrkembas lät, ja omma jõudo ärräkaotap.

Et se, ke hendä essi tohhap ärräwäärda, ommale lihahale ei peä suggufe armo andma, ei ka üttime woi must tälle henne ülle jätmä.

Ni peä kuu sa ommale lihahale minki suuqust perrä jätät, sis saap temmä kõrkes nink wallatus, et sul perästä suur waim om jälle seddä woimust tält ärräwõts ta, kumb waim sulle enne es olles oinu, kui sa tälle es olles middäke perrä jätäu.

Wimäte ke sest õigest Jummalikkust ellust tohhap osaliseses sada, se peäp ilma jälle jätmatta omma kuruja lihha nink werd koletama, ei peä tälle suggufe armo andma, ei ka temmäga kannatama. Se wasta saap ka selle, ke omma lihha täwweste koletap tõttest üts rahho kunningriik, nink üts ilmwäljä parjatamatta õnnistus kätte antus.

30. Jälle üttele temmä: Jummalat armastama nink temmä perräst kii ilma mõtota nink otsata kannatama, ne omma kaks asja, kumbe ei sünni iagäwel tõine tõifest ärrälahjutada. Ke õigede kannatap, selle om üts õige täht, et temmä õigede armastap. Ke risti eest paggep se om ni paljo, ehk kui temmä lige hä somisse eest ärrätaggones, sest et Jummal risti päle om podu nink ristin ütfindä lõitäs.

31. Et temmä seddä armo omma õnnisteggijä kääst woi salja, temmäga kannatada, sis piddi temmä neil eesmärsil ajastajul seddä palwust kumba temmä

mã ommašt risti päle podu armust olli opnu, niñk iä-
 rätse pallawa soamega luggi, et ne sönna, kumma tem-
 mã su sisesest wälja tulliwa, temmã soänd tahtsiwa lah-
 ki ajada, niñk et tälle tutta olli, kui tulles selge tulle
 kirre temmã su sisesest wäljã. Ent temmã pallel nida:
 O minno risti päle podu arm! kes om sinno
 ajanu säväst hirmsat surma minno eest risti
 pääl kannatada? O minno Jesus! näütã
 mul seddã armo, et ma wois omma henge
 hennesest wallale kisku, niñk sinnoga üttes-
 lisse risti päle panna. Oh minno Jesus! oh!
 et minno kãe üttelisse sinnoga risti külge saas-
 se naglatus, minno südda, nisammute kui sin-
 no Südda oaga saas ärrärajetus, niñk min-
 no jalla nisammute kui sinno jalla ollesse läbs-
 bi kãiwatu! o minno Jesus! et minno werri
 üttelisse sinno werrega nakkas kemã! olle
 sinna minno sisen niñk lasse minno sinno sis-
 sen olla, ja sinnoga se pühhä risti pääl ärr-
 räfoolda! o minno Jesus! anna mul armo,
 et ma selgest pühhäliikust armust sinno was-
 ta niñk soamelikust haigusest se ülle, et ma
 sinno olle wihhaetanu, wois többine olla ja
 ärräfoolda.

32. Sesinnane lotus temmã risti päle podu armo
 päle awwit sis teddã, ka kii seddã risti, mes temmã
 päle tulli, kannatada niñk ärräwããrdã. Sest se risti
 armastaja Armelle üttel, kui ne inimisse läbbi om-

mo kelepemise nink mu kurja wisi, ehk ne kurja waimo omma kiusatusse nink kawwalusse läbbi, mo perränkiusiwa, sis káni ma hendä seddämaid omma Zummalikko armo pole, ke omma hólma minno perrä wólhã kúnti, nink musse omma söänd nink awwatu ha-
 wu näüt, et ma sääl sissen hendä peäs ärräkákma, nink warju sääl sissen löidmä. Mik sis lässi ma sinnä, kui omma lina sisse, nink sääl sissen olli minna üt-
 siä. Dã paljo kangemb, kui terwe pörge haup. Ja kui kii-
 lodu asja üttelisse minno wasta ollesse pandnu, sis es
 olles ma ommete ennãmb neide eesti pelgãnu, kui kerb-
 lesse cest, si st et ma armo warju nink kaitsemisje al olli.

33. Kik seddã kurjust, mes tãlle tetti, pand temmã
 fures armus, nink es jãttã mahha kii omme wihhaleisi
 wainlaisi nink wastapannejid, ehk nemmã ka kii fige
 surembat kurjust tãlle teijewã. Figest söãmest armasta-
 da, nink neile hããd tetta, ni paljo kui temmã üsfi-
 jõus tetta. Selle üttel temmã saggede, et temmã üt-
 teste ke wainlasest es tigãs, ei ka iggawel tãlle wihha-
 lest es olau; sest et temmã neid, kumb ilm wainlaisis
 nimmitãs, fige parrembis söporus arwas. Se tãht,
 kummaga temmã neid muist inimisist ärrãwahhe-
 tas, olles se suur arm neide wasta, kumb temmã om-
 man söãmen tunnes; et ka selle, ke tãlle middãke kur-
 ja tees, se läbbi us temmã söãme pole saas ülles aw-
 watus, et temmã nakkas temmã eesti palwust piddãmä,
 kui temmã wahhest enne temmã päle es olles mõttel-
 nu, selle. Ke tãlle kurja tees, saas fige surembat ossa
 temmã armust.

34. Kui Jummal mõnnikõrd essi temmá söáme eest hendá árrápeed, nink hendá pand temmá mant árráminnewás, sis úttel temmá Temmá wasto: O sest ei olle mul kahjo, minno arm; pedá hendá ni kui sa tabhat, ma tabha sinno seperrást siski orjada, sest ma tija ommete, et sa minno Jummal ollet. Nink járátsen pólwen otse ma ennámbe hendá kaeda, kui enne eále, ja sis otse ma ennámbat ussutawust temmá wasta úlles náütá, et ma omma aino armo mele wasta es olles, sest se olli útsindá se assi, kumma eest ma pelgst. Sárátsen pólwen opsi ma omma árrárikmist nink suurt watsust fige parrembaste tundma, nink omma õnnisteggija päle ennámbe ennámbeste lootma, olli ka háál meel rahhule sárátsen pólwen omma ello eál elláda, kui temmá essi nida rahhas. Ent o! temmá es jártá minno se sisse kulle kawwa; nink kui mul lubba om nida kõnnelda, temmá es woi mahha jártá, minno sillitseda; õtse kui ka minna es suttá temmáta elláda: sest útte wáikeste silt má pilgmisse assemel, kui temmá omma manollemist olli árrápeednu, sis kaldas temmá omman taggostullemissen ni paljo tarwalikko armo nink andid minno söámette, et ma essi et suttá kanda.

35. Sefinnane pühhá heng olli kigen omman tõõn nink tallitamissen úlli ussutaw, ja kiti ka ussutawusse kumbet fige wisiga nink and eggáúttele seddá nõuwo ussutaw olla; ja kuus, seitse ajastaiga enne kui temmá kolti, kuuldi iks neid sõnnu temmá suust: olgem

usfutawa, ja olgem Jummalalle usfutawa: sest usfutawus ühendäp meid Jummalaga, ent ism-usfutawus lahjutap meid temmäst. Nink kui keäke temmält küsse, mil wisi Jummalat sünnis orjada, sis koste temmâ ikkes: ei olle muud teed se mannu tulla kui usfutawus, kumb ülle fige suri nink wäiku asju peäp minnemä. Ent usfutaw ollema, ni kui Jummal minno om oppetanu, om ni paljo, kui kii asju, neid wäiku ni häste kui suri täwweste tahhetas tettä; sest sesinnane usfutawus ühendäp seddâ henge Jummalaga, se wästa lahjutap se meid Jummalast, kui ei olda usfutaw.

36. Seggede üttel temmâ ütten juttun ennämb sabbakörd neid sinnatsid sõanu: olgem usfutawa Jummalalle! oh ja! olgem tälle usfutawa! sest se sünnip saggede, et eesmänne ängätu arm, ke seperräst om ängätu et üts assi parrembaste saas ärrätallitetus, pers räst taggasi veetäs. Nink päle se, ei tija jo keäke, kui kawwa temmâ saap ellämä, nink olgo ka et tedâ olles, sis es sünnis ommete tõise päiwä päle seddâ wiwitädä, mes täämbâ woit tettä, sest et se kassin täht om armust. Sesi kui arm tõisike nink suur om, sis ei woit temmâ sukkuke hengädä, kui temmâ tija, et temmâ armastaja middäke tahhap et tettus saas, nink temmâ ei olle seddâ weel mitte tennu. Nink ma ussu ka, et se se wigga om, et ni weidi aigaste täwwekkus sawa: nemmâ teedwä kül Jummalatahtmist, ent selle, et nemmâ pelgäwä hendä sundida, sis wiwitäwä nemmâ

seddá päiwäst päiwáni, ninf ütlemä: hommen, hommen tahhame seddá tettä, ninf ommete ei tul-
le iggawel se hommen. Sest jo kawwemba nemi-
mä omman kurjan harjotussen jäwä, jo wähhämb
joud om neil wasta panna, ninf Jummal, ke näep, et
nemmä ei olle ussutawa, jättäp neid wimäte kōhhal-
mahha, ninf togganey neist ärrä.

37. Mida näete, üttel temmä, mil wisil ma omme
päiwi ni hästi ärrä: kui ka pühapäiwi olle otsa soat-
nu. Neil pühapäiwil es olle mul saggede sukkue
wähhämb toód kui ärripäiwil: Ent se es kelä minno
üttife, sest mul olli üts kif, tö ninf hengus, ferge ninf
rosse asja, kif olli mul üts, sest et ma es kae se päle
mes ma tei, enge se päle, fent perräst ma sed-
dä tei.

38. Kui nüüd öddang olli tulnu ninf eggäüts läts
hengämä, sis es olle minno hengus kunnake, kui Jum-
mala armo hōlman; sis naksi ma uinomo temmä püh-
hä rinna pääl, ötse kui lats emmä rinna pääl. Ma
uinu maggamo, üttele minna, siski ni, et ma Jummalat
armastaman ninf kirmän olli, ni kawwa, senni kui un-
ni minno ärrawääd. Ent se armo wäggi piddi sag-
gede kif ihho luliikmissi ni kawwa wallole, et ma sus-
rembat ö ossa ilma maggamatta jäije, ninf seddá ööd
terwelt armastamisega otsa soatfi. Ninf kuis ma
muido wois tettä särätse armolikko armo wasta, ke
minno eäle mahha es jättä, enge ifs minno ülle wals-
was, ninf säräst kōlbmatta lojust eäle omma warju ole
är.

ärrä es laese? Kui mõnnikõrd õse ne kurja waimo minno päle tulliwä, nink minno kawwalaste tohtsiwa ärrä-wäärda (kumb üttes ajas saggede sündi) sis kaitis minno, minno Jummalit arm, nink toppel minno eest neide wasta. Ja temmā tei mul seddā hääd, et temmā unnen minno kianit neile wasta panna, õtse kui olles ma walwou, sest kui ma walwsi, sis es puttu nemmā minno üttrike.

39. Raege se om sis ütte waise tallo suggu nink halwa näütsikko ello, sest ajast sani, kui Jummalä armo mele hä om olnu teddā juhhatada. Raege, kuitao temmā minno, minno ärrätikmisest, minno pattust nink minno rummalussest, wäljätõmbnu, nink minno särätse om tennu, määräne ma nüüd temmā armo läbbi olle. Näitse, se om minno ellämisse wiis, kumba ma nüüd 20 ajastaiga olle piddānu, nida et ma jukkuse sen armun wāhhāmbas ei olle sanu, kumb seddāmaid minno tawwelikko ümbrekāändmisse algmissen minno sõamette om wäljä kallatus sanu. Se wasta om temmā päiwäst päiwä iks päle kaswanu, ehk mul kül eggā päiwä tutta om olnu, et ma ka seddā armo, kumb mul jo olli es wois kanda. Nüüd tunne ma hendā temmā ilmlõpmatta armo sissen täütetu nink rahhule ollewat, ent enne, kui ma seddā tawwelikko armo es olle weel kätte sanu, sis isfosi minno heng eggāpäiwä se perrā, ehk mul kül tutta olli, et ma ennāmbāt es wois saiija, kui mul eggāl silmā pilgul olli. Mes nüüd minno henge sissen om, se om kõhast ilm wäljä pajarattamatta; sest mul om tutta, et ma ei olle ennāmb ma pääl, enge sel hengel om tutta, et temmā jo Jummalä rahho nink rõmu sisse lānnu. Ma peäs kurjemb kui kurrati ollema, kui minno, se ma ni paljo armo temmāst

mäst olle sanu, muud nakkas orema; sest kui ma sedä
dä saas teggemä, nink teddä mahha jätmä, sis saas
pörqu haud weidi ollema minno nuhhelda. Ent tem-
mä ei sa mul seddä õnnetust mitte lastma jahrtota.

40. Kui nüüd minnult küsistäs: mes sa egaäl
päiwäl nink silmä pilgul teet? sis ei woi ma muud
kosta kui seddä: minna armasta, minna armasta pal-
lawa soämega. Se om lit, mes minna woi tetta.
Neide sõnuga juttusta ma lit omma ello, sest se ei ol-
le muud middäke olnu, kui üts kindmä nink jäädwä
arm nink tännäminne lige armo nink hä eest, mes ma
Jummalä läest olle sanu. Raege, se om minno pal-
wus, minno tö nink ello. Muud ei olle mull midäke
taast ütlemist.

Ent mo Jummalit arm sago lige armo eest min-
nust nink lige lodu aejust kittedus nink tännäcus nänd
nink iggäwes. Amen.

Üts laul Jesusse armust.

Mein Herzens Jesu meine Lust.

Wifil: Müüd risti rahwas rõmusta.

Mo helde Jesus minno rõöm! Mo kallis henge
warra! Ma ihka ni kui laisken So armo riana per-
rä. Mo su sul kittedust walmistap, Et mo so heldus
kõstotap, Nink sinno arm ei lõppt.

2. Mo südda pallap armoga So wasta, Jesufen-
ne! Nink laulap, kargap rõmuga, Kui ma so armo
tunne. Ma anno ussun sulle suud, Ei püwowa war-
ra ei ka muud; Kui ma so lõwowa enne.

3. Mo imme walgus ollet sa Kumb selgest pais:
 tap mulle: Et ma ka ilma tekkitã, So tunne sin nink
 palle. Oh wõtta terwet sõand sis, Nink lãutta teddã
 iggãwes; Et ma jããs lühtris sulle.

4. Sa ollet selge taiwa te So lãbbi same sinnã.
 Ke sinno tunnep õigede, Se woip kũl taiwa minnã.
 Oh sata mo sis õtsindã, Se te pãal, õnnisteggija!
 Et ma muud teed ei kõnni.

5. Sa ollet tõtte õtsindã, So sõnnun tunnus
 wãkte; Mu kõnne ilma sinnota Om wõls nink pal:
 jas nõggo. Ma wallitse so hennele, Oh pãsta sõand
 wallale, Et tunnes sinno tekko.

6. Mo ello ollet sinna ka, So wãggi minno saat:
 ko. So waim, kumb kif woip tallita, Mo ihho henge
 lãutko. Et ma sis waimo ello tãus, Ka orfani ifs
 kindmãs jããs. Mo ello Jesus hoidko.

7. Sa ollet maqgus taiwa leib, Se Eesa õl:
 lemb ande; Mo sõdda nõljãn sinno sõop, Nink totap
 sega hendã. O leib, kust ello wãkte ja, Oh õrrãlasõko
 ilma hã Mo sianõ poolt sin kãandã.

8. Ka ollet sa mo jodaw wiin, Kumb minno kure:
 kul maqgus; Ke kistotap sest janno sin, Se himmus:
 tap so ikkes. O lãtte, kumb tãus maqgutust. So per:
 rã om mul himustust. So arm om minno rikkus.

9. Mo reiwãs, ehte, illoke Sa ollet, illus Je:
 sus! Ma kãu sin õige allaste, Kui mul ei sa so õigus.
 Kif ilma ehte põlle ma, Kui sa mo wõttat ehhitã, Sis
 om kif mu mul rojus.

10. Sa ollet minno finni liin, Kun minno war:
 jun istu. Ei duttu mo sãal põrqu piin, Ei rikku mo
 sãal risti. Oh anna armõs Jesuken, Et ma so sissen
 ellãden Wois fige lãbbi astu.

11. Mo farjus nink mo haina ma, O Jesus sinna ollet. Ma olli waine eessijä, Kui sa mo otsma tullit. Nüüd hoija omma lambakest. Et ei sa neeldus wainlasjest. Ei sa, kui mo eest pallet.

12. Sa ollet helde pöijoten, Ma wotta sinno hólma. Mo förge preeeter nink mo woon, Ke mo eest piddi toolma, Mo fige üllemb Runningas, Ke minno kairsap wäggewast, Et ilm ei sa mo neelma.

13. Mo parremb söbber ollet tääl, Ke fik mo söänd puttup. Mo welli, kel om helde meel. Mo emmä, ke mo toitap. Mo arst, kui minna többine, Mo rohhi nink mo hoidja ke, Ke többen abbis töttap.

14. Mo söämees, kui tarleman, Mo kilp, mo mööf nink odda. Mo trööstjä minno kurousen. Mo laiw, kui om we häddä. Mo anker kui suue tormi hääl, Mo kompas kesset merre pääl, Kumb eäle ei pettä.

15. Mo haotäht nink selge päiw, Kui ma kää pimmedusen. Mo warra, kui mul santi waiw. Mo mäggi säwiusen. Mo sukker kui fik mörru tääl. Üts fattus minno henge pääl, Ka wihma sadamisien.

16. Mo lusti:aid, kumb lilli täüs, Kun waif nink willun isru. Mo lillif, kel om maggus hais, Kui henge sisse pistä. Üts niani häddä orrun ka, Kui ophaka mo waiwawa, Kui ristin päle astu.

17. Sa ollet rööm mo furbusen, Mo mång, kui mul hã pölwe. Mo päiwã tõ, nink minno õn, Mo mõtte, kui ma wolwa. Mo unni nink mo hångus ka, Et ma wot hãste moggada. Nink mur-re mo ei solwa.

18. Mes ma kül, illus Jesuken, Siin sinnust üt-le ennãmb? Sa ollet minno armoken Kik kigin, tige parremb. Mes minna eål himmusta, Se samma ollet sinna ka. Oh kül mo arm siin kangemb.

Du sagst: ich bin ein Christ, 2c.

Wissl: Oh wõtkem Jummalat.

Sa kittat hendã waas. Hã kül! kui tõ nink ello Sul andwa tunnistust, et kõnne wõls ei olle, Sis om hã luggu sul. Ma püwõwa sõãmeft Weel sada eggã päiw, ütõ õlge wagga mees.

2. Sa kittat hendã waas. Se wagga tunnep Ze-sust, Ei pea ütfind suun, ent maidsap temmã õigust, Ja teep mes kãstu om siin helde melega: Ku sinna ni ei te, om kõnne arjanda.

3. Sa kittat hendã waas: Ke sedda tahhap ollo, Se armastago hããd, nink jãtkõ furja ello. Kas se kül wagga om, ke pattu teed siin kãup? Ei olle waga joht, ehk tãl ka nimini jããp.

4. Sa kittat hendã waas, nink mõtlet waest se per-rã, Et sinno ristmisen ka mõõti patrust ärrã. Müüd om se tõisi kül, ent mõtle seddã ka, Et sa teit leppin-gut jãal omma Esjaga.

5. Kus om se lepping nüüd? Kus tootus om jänu? Sa wandst pattu tödd, ent mötle mes ja tennu. Kus ust? Kus waagous? Kus arm? Kus lotus om? Es tühhi pattu lust sin olnu sinno rõõm.

6. Sa fittat hendä waas, et kirja tunnet häste, Nink kulet ikles weel, ja loet ka kül essi. Ent kule armas lats, kos nida ellät ka, Kui kirri näütäp sul, önnis om teggijä.

7. So fittat hendä waas, et pattale iks tullet, Kui sinno lörd om käen, nink pattu andis paltet. Ent, armas! üttele mul, kui sinna pattal kät, Kas sinna hendä ka sis öiqest parrondat?

8. Kul sa kät pattale se wanna wisi perrä, Et sa iks kurjas jäät, ei wärä pattu ärrä, Sis pettät hendä tööst, ei kölba tootus, Ja sinno pattal kät om selge lawwalus.

9. Ma olle wagga mees, mul antas linnitusses, Jesusse ihho werd, se lät mul woggausses. Ei mitte armas lats, kui sinna usfuta kät Jesu lawwale, sis saat sa sundust ka.

10. Ma olle wagga mees, ma loe, laula, passe, Ma lä ka kerkube, es ne hä tekko olle. Hä omma kül kui neid ka nida tallitas, Et Jummal iks sääl man hääd puhhast söänd näes.

11. Sa fittat hendä waas. Ei woi ma seddä usfo, Kui ma so ello tööst nink käümisses ei osko. Re fittäp hendä waas, ja Jesu jüngris weel, Se ellägo siin ni, kui Jesus elli tääl.

12. Kui ollet wägga mees, so meel nink mõrte olgo Ka ni, kui Jeesusel, so henge lättest tulgo: Üts selge puhhas arm, sul olgo maddalus Ni, kui so Jeesandal, sis ollet wäga mees.

13. Sa kättät hendä waas, nink ei te siski ennamb, kui targa Paggana, te tusiwa weel wähhamb Kui latse tundwa nüüd, nink siski olli ke Neil parremb ello weel, kui risti rahwale.

14. Oh ärrä ütlego, et sinna ollet wägga; Kui fest ei tunnista so ello tõ nink teägo. Tõöst tunnus meest ei suust ni wäggausjen ka Säääl peäp tekko ni, kui kõnne ollema.

15. Oh Jummal anna mul, sis armo nink ka jõudo, Et ma wois wäggaust iks nida perrä nõuda, Et tõ nink nimmi mul siin olles üttelis, Sis sa ma taiwatte Kui õige wägga mees.

1 Laul.

Kristusse Innimisse, Samisest.

Wiis. Jesus wdt wasta pattatsid.

Nüüd om se päim täus õnnistust, Nüüd omma
rõmu tunni tõttest. Kui eggäuts saap ossaust.
Jesusse hawu tenimisest; Ke temmã ette tummar-
day, Se ilma tõta armo saap: Nüüd saap neil ärrã
kaddonule, Jesussest antus õigust, ello, Nüüd lõw-
wãp se, Ke ikkes siin, Se wona sõänd sõprusen. ::

2. Se arm nüüd amwaldetus sai, Kumb temmã
isfen ikkes polli, Ja tedda taiwa tronist ai, Et pattu
orje tullus tulli, Nüüd lääp se Auwustu se pä Se
rasse hãddã sisse ka; Se tuntingas fik auwo jãrtãp,
Nink ommit wellitsil suud annop, Se Issand fige
teggijã. Saap eßi lodu asjas ka ::

3. Se wainu nink hãddã, teotus, Mes meije hen-
ne päle saatnu, Se wanne, mist meid liffotas, Nink
pattu kahjo, mes meid riknu; Mes ihho henge hõkka
soat. Mes eãl joudnu põrao haud, Taad wõttap Jum-
mal henne päle, Nink lassep eßã üstã olla Teep, mes
ei jõwwa üteldã, Terre Jummal, Halleluja.

4. Kik engli hulga heitwã sääl Se troni ette, kust
ta tullep: Sis tulge pattatsse fik sääl, Se ette, kã te
pole kãnap, Säält fulus hãald: Halleluja. Au kiti-
tus sul, o Jehowa, Soit waglas; pãstis wõttu jãlle,
Sis laulge rõmuga fik tãlle Au kirtus sul Halleluja!
Me soarnatses sai Jehowa ::

5. Sest enne temmã tullemist, Lães pimmedus
fig ilma ülle, Se kange sokke pimmedus Pand rah-
wast surma warju alla, Es walqusta sis walqus neid,
Es lõwwã õnsust rahho teed, Sääl esse eaggã waine
lammas, Jãl omma te pãäl rammotummas, Nink
es sa pattust toidustke, Et omma tõ fik tũhhine. ::

6. Se

6. Se Jesand näggi walloga Me häddä, se ai teddä essi, Meid päätmä sure armoga, Et tulli neitsi üsja sisse, O rõmu lätte taqäwest, Se walgus tössi Jesandast, Se tükki läbbi wanai torai, Ja läbbi pörqo surma worju, Sest temmä walgus paistap nüüd, Nink figest häddässi päästap meid. :;

7. Ja teggi tutwas ello teed, Mes ütse es kõhta tettä, Meid wastie ello tele saat, M:s pat nink kurrat wõinu keütä, Ja kulut wabba armo neil; Ni id wästinuid saat henquset; Meid pelgikfluid wõt armo hõlma, Meid többisit kai ni kui emma. Ke temmä mannu tulliwa, Meid kot ta armo siwoga. :;

8. Ni orjas ilma õnuses, Senni kui se aig wiimfelt tulli, Mes temmä säädnu iggawes. Meid täwwest leppidada jälle, Sis omma werre hinnaga Meid leppit; keli walloga; Waard, surma läbbi, turma ärrä, Wainlatete wõimust pörqo kerrä, Nink tössi wõimust wõtten sis, Kui ärräwäärjä auwun taas. :;

9. Se oli õnnistusse päiw. Üts p i w, kensk saars nast weel es nätta, Kui minno pattu häddä waiw, Wand sundjo ette mohha teddä, Oh kuis se auwo Jesand om Mo wanne koorma al, siin maan, Nink mõssi p silmawega puhtas. Mo wikku: ent sen häddän hoigos, Nink pallep esä halledast, Ke teddä pestap kibbedast. :;

10. Ja tunnistap mo pattu siin, Saap sunnitus mo assemelle, Taad pantas hukka kohto een, Nink minna sa süüst wabbas jälle, Potig kannap esä wiha nüüd, Wainlaisel antas andis süüd, Ja om maan: ma sa troni päle, Ja hiagonep werd, sest saap mulle, Jaqäwest ello troni taas, Siin fik mo moistus saisma jääp :;

11. Nüüd surma palta lähhäv ta; Ja pä om orjawitsust palmit, Kand surma riistu essi ka, Ke Jummal ülle lige kitted, Saap podus wannotu pu pääl;

Soppi ästiket antas täl, Loff kã-si, jalou läbbi löw-
wa, Mas nida lunnastusse hinna, Ni minno kut
lig' ilma eest, Saat iggãwest suurt õnnistust. ;:

12. Müüd nõrgut pääd nink henge heit Tal olgo
õnsus ke siin koki, Õnsus sel, ke meil ello saat, Õnsus
sel, ke kil werre walli, Au temmã henguss lle ka, Wel
saap so süddã aoga, Sest soamihhest wallat tettus,
Sest jos p we nink werre rõhtus Se risti pu päääl roh-
kest siin: Müüd hengã siin, ja tappet woon. ;:

13. Müüd om se õnsus tãmwelik Neil pattatsil
nüüd kulutedas, Et Jummal lihhan leppit kil, Nink
wallitsep neid hennel ommas, Ke hãd dälisse pattaise,
Nink kurrat wõrknu karjaste, Ke usiwa kaddonu jo
hendã, Nink weidlewa ka armo löida, Se tulgo jul-
gest tuttuga Se om se päiw õnsustega. ;:

14. Müüd egaãuts wõlp julgede Se armojárje
ette tulla, Ke essi tahhap ennege, Kõl se saap Pojast
õnustt ello, Ta kutsup kil pattatsid. Ta hõwust wõr-
ma õnsustt nüüd, Oh tulge wõise hãddãliste. Ta hõl-
man om teil hengus asse! Oh tulge, wõrke ilma suest,
Se om se päiw tãus õnnistust. ;:

15. Se ärrãwallitisedu hulk, Se tunnistap kil üt-
te suga, Nink heitãp tããmbã mahha kil, Se wona
hawu ette tõ'ga. Se aig om neile kirtustes, Et pat-
tatsi! om õnnistus, Nink mes neil andid olles saija,
Mes jummalikkus ellus waija. Saap wallo mehhest
risti puun, Keil rõhkest ilma antus siin. ;:

* * *

Kristusse sündimissfest.

Wiis. Mo süddä walwa jälle.

Sest surest armo päiwäst, Ke tulli meile taimost,
Saap meile pottasille, Kõmu nink walgust
jälle.

2. Se eesmäne nink ainus. Kaije, kui suur me
waisus; Nink meil om temmäst sanu, Mes temmä
rootanu.

3. Jummal saap innimissfest, Nink meije arwo-
lisses; Me näeme, me waite. Me lihhan teddä essi.

4. Roege mes meil antos, lats söime sisse pontos,
Ke algast ärrä walli, Ta wend, kumb neil ni
kallis.

5. Kui minna teddä näe. Lääbi-tä waimo wäe,
Sis moistus ärrä lõppep; Ent lats mult sõänd
wõttap.

6. Ta omman söimen hengäp, Nink söbralikkust
höitap; Welluse, murret jätkä, Nink kii hääd minu-
nust wõtte.

7. O kallis pojakenne, Sa armo-päiwäkens
ne, Oh sinno kaunis palge Om werrep nink ta
walge.

8. Oh illoken, o lüütä, Hend' nink mo sõänd
lääütä, So armoga, lats mählmin, Nink sinuo hal-
wan seimen.

9. Kuis ma so wasta wõtta, Sa kige ilma
tõtte; Sa rühhit mulle abbis, Oh et ma so kül
kittä.

10. Oh Jummal olle meile Tullemaast terwe
jälle Mo waist sinna ei põlle, Ma terwitä so
jälle.

11. Sa Eige asja loja, Nink õnnistusse toja.
Kuis sinna saat ni halwas! Oh et sa tees mo
õnsas!

12. Je tämbä om nink heilä, Se annap
hendä meile. So helde kaeminne Om me kosto
taminne.

13. Ma jä so mannu soisma, Sa ei sa minno
põlgma, Ma lä so jette pole. Nink puhast soänd
palle.

14. So tulleminne lihhas, Se hoitko meid its
puhtos, Sa wõttat meid so ommas, Siis olleme so
rahwas.

15. Sa meije armastaja, Sata meid läbbi aja,
Meid waisit innumiesi, So ihho lullimissi.

16. Kui sinno sündimissesi, Nink so kannatamis-
sesi, Sääs rõõmsasi same laulma, Ei sa me en-
namb ifma.

3.

Jesusse armolik meel neide pattatside wasta.

Jesus wõt wasta pattatsid! Meid kumma pattu koor-
ma waiwan Ei löwwä abbi kuski mitt' Ei ilma
päält ei engliss toiwon. Kel Eieas fik se laaja ilm,
Ke hennesel nink lojal hirm, Ne, kedda moses ärrä
wandou, Nink põrgutte so kophalt sundou, Neil
turwas neid häid sõnnumid: Jesus wõt wasta
pattatsid. ∴∴

2. Kõl armsamb weel, kui emmä meel, Tal olli
talwasi mahha tulla, Nink pattatside asemel, Wot
henne päle neide wallo, Kand neide südä nublust
tädi, Wõt neide sundusi hennesel, Nink kui ta lun-
nas

nastusse hinnas Sai omma ello ärrä andnus, Nink
esä nüüd om leppität, Sis wöttap wasta pat-
tatsid. ;:

3. Nüüd löidwä temmä üsjän sin. Käl rahho
wasse henqesse, Ja üttep: kodoqo käl piin; Nüüd
jõe minno armo sisse. Sest teije pattu tahha ma,
Mo werre sissen uppota, Kumb teid kul merri ülle
kattap, Mo waim se sommaqa teid jotap, Nink kul-
tap neid sönnumid; Ma wötta wasta pattatsid. ;:

4. Nüüd läbbi kalwet kättega, Neid omma esä
ette kannap, Sis esä löä armoga Käl essitussi ans-
dis annap, Ja wöttap latsis wa ta neid, Ja näütäp
neile rahho teid. Nink iqqawesse ello wötta, Nink
käl se önnistusse warra; Ja kinnitäp sis sega neid,
Jesus wöt wasta pattatsid. ;:

5. Oh kui ja temmä icänd näes, Kumb pattatside
perrä waldlep, Weel sis kui neil om rimmetus Nink
ka kui silmä>wega katblep, Käl müütnikulle temmä
rühhip. Zafleo majol önsus johhup, Ja temmä püh-
hip surst armust Wet Maarja Maddalena silmist;
Ei arwa temmä kurjussid Jesus wöt wasta pattat-
sid. ;:

6. Kui armsast kaige Petel vääl, Ehl rasesst sad-
danu kül olli, Es te ta ütfindä ni tääl, Kui ollandus-
sen ilman elli, Ja om iks ütte sugune, Ni helde
armsa töisine, Kui olli ilma pääl sin waiwan, Ni
om ka ouwustussen taiwan, Ja kutsup figi koorma-
tuid, Jesus wöt wasta pattatsid. ;:

7. Ke pattane se tulgo sis, Nink keä pattu hirmo
kunney Se mannu, Ke om heldust täüs, Ke hallestust
nink armo annap, Kuis tahhat olla holeta, Nink huk-
ka minnä häddäsa Ja pattun weel iks olla julge,
Nink pästjä armo ärrä pöige, Oh jättä mahha pattu
teid, Jesus wöt wasta pattatsid. ;:

8. Nüüd tulle waine, rõhhotu, Oh tulle tulle ni
kui oller, Ehk koorma kohhalt liitsnu so, Kui sa ka ro-
maten weel tullet, Boon tulley wasta heldeste Nüüd
armsat sõand sinnulle: Kül om sa perrä ammo käu-
nu, Ja ootnu õnsust wõtma sinno, Oh tulle waine
waggel nüüd: Jesus wõt wasta pattatsid. :;

9. Oh ärrä joht nüüd üttelgo: Ta armo andit olle
minna, Ni paljo aiga põlgnu jo, Ehk sakkest kül
mo kutsnu temmā: Kui sul nüüd enne tõstus,
Nink henge haigus kurbastus, Sis ei woi teddā
ütsit keelda Sa woiit iks temmāst armo löida Ei
lāwā awwitajid muid, Jesus wõt wasta pattat-
sid. :;

10. Ent ärrä mõtle: kül lāap mul, Weel ai-
ga ikkes julgest ella, Ei ka nüüd Zummal tääms-
bā weel Ta armo ust mul kinni sulle; Oh kule
täämbā kuttutas, Nink õnnistust sul ängatas, Ke
armo aiga ärrä põlley, Nink täämbāni weel julgest
ellāp Ei sa sel perrāst armo mitte', Nüüd wõttap
wasta pattatsid. :;

11. Oh tõmba meid sis armsaste So armulle,
oh makkus Jesus, Nink tunnista nüüd kigille, Kui
suur om sinno laste õnsus: Ke armo ootwa rõmu-
ga, Nink sinno werrāst ellāwā, Nink kui me
tunnem' henge heddā Ei mitte enne rahhul jädā,
Kui eggāuts woiw ütteldā: Mo Jesus wõttap
wasta mo.

* * *

4.

Jesuse kannatuslest ning Temmä surma süüst.

Wiis: Kit mes terve Ma pääs elläp.

Jesus minno ello lätte, Ke mo pääs surma
wäest, Oh mes sükkaw henge häddä Saije
fulle minno eest, Sinna ollet woiwa tundau, Min-
no surma essi kändau, Minna tennä söämest.
Tuhhat tuhhat körd se eest.

2.

Sinna ollet teodetu, Marus tettu, sülleidu,
Pösketu ning risti lödu, Mo eest kinni keüdetu;
Et sa päästäs minno pättust, Kurratist ning tem-
mä kaibust: Minna tennä söämest Tuhhat tuh-
hat körd se eest.

3.

Sinna ollet hawu sanu Sinno pessi hirmsas-
te, Et sa üccitas mo hawu, Satas rahho min-
nule: Oh sa ollet mulle õnnes Hendä lassau tetta
wannes. Minna tennä söämest Tuhhat tuhhat
körd se eest.

4.

Sinno Jesand ehhitedi Orja witsa kroniga,
Sinno wäega nägotedi; Kuis ni rahstie kanna-
ta, Et sa wois mo kostodata Uumo kroni päle
ponna: Minna tennä söämest Tuhhat tuhhat körd
se eest.

5.

Sinna lassie hendä pessa, Et ma jäse rah-
hule, Mük so pale kaibust tösta, Et ma es saas-
koh.

Kobhute, Nömuta so ollet ponu, Gest ma olle rö-
mu sanu: Minna tennä joämest Luyhat tuhhat
kord se eest.

6.

Sinna lätsit häddä sisse. Kannatit hämelega
Maitse mörro surma eesi, Minno wölga tasjoda
Et mul fik saas andis antus. Sai fik waiw so
päle pantus: Minna tennä joämest Luyhat tuh-
hat kord se eest.

7.

Minno kōrlust ollet masnu, Omma madda-
luffega; Surm om moagulas mul sanu, Et sa
ärrä kōlit ko; Nink et sa sait teotetus, Se läp
mulle sures auwus, Minna tännä joämest Luyhat
tuhhat kord se eest.

8.

Nüüd ma joämest so tennä Jesus, sianō kan-
natust Sinno hawu, wallo, piina, Nink so mörro
surma eest. Et sa mo eest wärrisenu, Tuhhat kōr-
rast waiwa nānnu, Sinno puhkamisse eest, Tennä
ma so iggāwest.

* * * * *

5.

Wiis: Kristus duništeggija pididi ic.

Jesus sianō kannatus, Jääp mul selges rōmus,
Sinno waiw nink willisus, Om mo henge
toitus: Minno heng läüp lilli pääl, Kut ta sed-
dä mötley, Nink so hawwan faep jääl, Kun so
kehjä makkap.

* * *

6. Nr.

6.

Armust Jესusse wasta.

Wiis: D pà tãis werd nink Joni.

D fige kallimb warra, Mo armas Jესuken, Ma
waidle siono perrã, Siin omma soãmen, Jo
parras offe sulle, Oh tulle tulle sa, Nink süttitã
mo wallo, So surwa walloga.

2.

D rööm mo römustaja, Sa õige taima leib
Sa ollet henge toittja, Kumb figin häddãn woiþ
Mo langest kinnitada, Nink kannaruffen ka, Mo
wãega römustada, So rohke römoga.

3.

D fige armsamb näütã, So heldet palgekest,
Mo soãnst sega tãütã, Oh tulle ussinast, Sest sin-
nota fik ello D n selge õanetus, Ent siono silmin
olla Dm terwe õannistus.

4.

Mo süddã jããp so armun, So külge igããwãs,
Ni ellun kui ka surman, Ma tahya ennãmbest
Kül enne hiqguneta D Jესus sinnoga, Kui Paras
tisiu jããdã Ni waine sinnota.

5.

Ma ilma ouwa ello, Ei salli tahha ma, Heng
wõttap waimo ello Nink püwããp sinnã ka Kun
ma sa Jესust nãttã, Se perrã waidle ma, Kun
temmãst maja tettu Sããl om hã ellãda.

* * *

7. Wiis:

7.

Wiis: O pä täüs werd nink Jon.

Ma olle Jesust pandnu Mo soämette hääst, Ke
omma werd om andnu, Mo waise wagla
eest; Mo sega ärrä päästä. Vattust nink kurratist
Kas arm woip suremb olla Siin ma päääl iggä-
wes.

* * * * *

8.

Jummalä Arwaldamisest Lo- missä Teust.

Wiis: Jesus tulle minnule.

Älk se illo itma päääl, Pannep silmi ette mus,
Jesu illo, kusti fik loom, Nink se illo pohht
om.

2.

Hommugust kui haggio so, Nink p'iw ülles
tödsöp ka, Sis mo meelde algatas, Taiman sinne
illusus.

3.

Päiwä töuffen saagetast, Mötse ma so Wals
gustust, Oh mes selgus aumustus, Sinno palgen
iggawes.

4.

Kui ma kuud nink tähte ka Rae, se mon möts
le ma; Ke neid tennu, se om tööst, Tuhhat kōrra
selgemb neist.

5.

Kui ma näe kermajät, Illusaste nakkawat,
Se teep, et ma ätle täät: Kui se loja esst
weel.

6. lll.

6.

Uellikesse näütäwa, Illusaste ehtega, Illusamb
om paljo neist, Minno lillik Jesus Krist.

7.

Kui ma rosi-lilli näe Kuis ni illusa kül ne,
Walge ja ni werrewä, Mi om minno põigmees ka,

8.

Olgo lilli illusa, Omma illo ehtega. Siski
elgist tuane ma, Illusamb om teggija.

9.

Kui ma lätte monnu lä, Eht ma oja weerde
sa. Sis ta puhta lätte pääl, Jaap til minno
terwe meel.

10.

Lambit kaijen sagaedost, Puhka ma ni sõa-
mest: Oh kui helde Jesä woon, Minna henge
poijoken.

11.

Olgo messi eht ka piim, Mes om eäl makkus
silm, Saatwa minno hengekest Otsma Jesu mag-
gusust:

12.

Illus om kui sissas laul, Hä om kuulda kand-
le hääl, Armsamb mul se jonnaken, Jummal poig
om ianimin.

13.

Se om hä ka kuulda tööst, Kui se hõlli wass-
ta kost, Woi ni hä om iggawel, Kui mo arma-
kesse hääl.

14.

Tulle illus armoaken, Näütä omman wal-
gusfen, Hendä essi minnule Niin so palget
selgeste.

1. Freund werde uns nah.

Arm lähüne nüüd, nink önnista meid, sin ol-
leme koon, kui latse, so armun, oh lähüne
woon.

2. Te rühken meid sis, so arwolisses, sest aig om
jo kül, et näutame ütsford, mist sulle hāmeel.

3. Et puhtus meil saas, nink allandus jāās, te
tulli nink tuul, kif paljas, mes ommast weel jānu
om meil.

4. O tulline wālk, te pehmes, mes kalg, kui pehme
kif om, sis soeta noppest, so palget, o woon.

5. Et eggauts meist, so ehte nink lust, sin ilman
iks jāās, nink koggodus rōmu meist ligest ka nāes.

6. O pōigmees nink hōim, sa ussutaw woon, te pal-
lawas nüüd, so armo tuld sissest, nink pesita meid.

7. So tulline waim, kumb wāggew iks om, ni sōn-
nan kui wāen, se woidko meid rohkest, so ölliga sin.

2. In den ersten Gnaden-Tagen.

Gedimātsel armo päiwil, kannap woon meid hōlma
pāal: perrast peāme sis waijel, esfi opma kāu-
ma tāal.

2. Mōnnikōrd om waiwalinne, kitsas, ohhakinne
te, siski ei jā jalla kinni, woimus saap iks kāujile.

3. Wōtkem omma saatjat kitta, se eest mes jo mō-
da om, se eest mes weel tulleb ette, ja se eest mes
nüüd om kāen.

4. Kül om ilman mōnd weel nātta, siski tāl om
wākke kül, nink ei wessfi appis tōtta, senni kui hā
ots saap meil.

5. Arm sin om heng, meel nink südda, te meid
hāās nink waikliffus, awwa tāmweusse lātte, anna
armo, tarwitust.

6. Te meid ligin asjun selges, latsekliffus, mad-

dalas; walmista meid ommas palges, te meid ðige
töisites.

7. Woon me lammeme so ette, kule tasfast laulo
hääld; anna egga sö amette arno paistust henneselt.

8. Ehf me koggodus om waine, põlletu nink wai-
kenne, siski temmã tunney õnne fest, et ta jääp sin-
nule.

9. Wi sis kõrda terwe pãle, aggaütte lomokest sis-
sest-wäljast pididi jãlle, te meid henne saarnatfes.

3. Das ist unbeschreiblich.

Ehf kül ütlematta woon meid armastap, siski ar-
wamatta waiwa tãl meist saap. Hãke latse tãl-
le tewa waiwa weel, ehf ne kül ei ella ennamb wan-
ne al.

2. Omme laste Zummal nãkka tããmba weel, ikjid
kuulma, kummil muud ei olle tããl. Meije palwel
nãuta armo õllewast, nink te meije kehha tũhjas ki-
gest hãust.

3. Ella meije ihhun, kumb so kerf om tõest, selle-
ga eenkojun tedda kui so naist, ehhita sis tedda, te
iks selgembas, sago ennãmb nãtta, kui melist mõt-
teldas.

4. Meije kallid tunne hennel pũhhenda, ehdes sa
meid panne ommil hawul ka. Nãuta wonakenne,
te sa meije man, et so linakenne sinno perrãlt om.

4. Sind wir denn dazu.

Das meist sis kõlbo om wona õllenda? o woon mes
auwo sul om nink illo ka? kes meije olleme sis
essi, pattatse, hãuto nink hãddalisse.

3. Kül sedda nãeme, kui henda kaeme, et hãbbes
jãme, kui henda kitleme: Se teep meid rõõmsas et
meil teda, et tolmul luppã so ette heita.

3. Siin, meije Essand, siin om sul meije meel,
sa

sa tunnet söand, et weidi joudo meil: Oh sata meid se pole essi, et figin jäme so ormolisfe.

4. Perräst sis wötta sa henda aumusta, ni kui sul tutta; so oppust pohjanda ifs kōmwambaste meije seän, kumb mitto hengi jo läutnu wäen.

5. Tenno sel werrel, kumb nüüd teep figile, fik hä om hengel üts külmi nink kolu tö, mes werre wäest ei olle joostnu, milles se muido meid olles ostnu?

6. Ent se mes hawust keep wälja ütsinda, se pal-lap armust, nink tunnus wäega, se om kül waiklik, siski kange, teeb tööd nink wajup alla henge.

7. O werre põigmees, me wannume sul sis, et meije wannes, fik sedda ajamist, nüüd iggawes tah-hame pitta, kumb rühja rahho meil tahhab sata.

8. Sis same jälle sul walmi orjusfes, nink jäme sulle ifs parras annumas, kumman so armo ande häidswa, nink sinno tötte ohwri suitswa.

9. Se olgo Amen nink töisi iggawes, et sinno ses-men sel nimmel ohwris jääs, ke armoga meid kiini wötnu: Se tarwis olleme hend kokko keutnu.

5. Wer wills wagen.

Aes meist julaus:; weidi könnelda, ussu ram-must:; kumb om peljota, Jesu hawust wötma fik, kui jo hengen arwalik: Mes se läbbi:; kül woip sündida.

2. Minna julgu:; henda terwini, wonal anda:; ke mo hennele, ostnu omma werrega, pattust päästnu koggona, Jesus jääp mul:; fige üllemb hä.

3. Minna julgu:; meleheitmisses, ärrä käända:; kohhalt iggawes, ehk ma ommal söbral kül, kurbust saatnu fenni weel: ärrä kuiwi:; pattu merri wist.

4. Minna julgu:; risti willu al, warju osti:; ikkes henesel, kui pat minno hirmotap, hukka pan-nep, ahwärdap, sis ma pagge:; Jesu mannu tääl.

5. Minna julgu :,; kōhhalt omma pääd ärräand
da :,; kui täl aumus lät, sest et Jesus armust jo, om-
ma werd om wallanu, temmä elläb :,; surm toop
mulle hääd.

6. Minna julgu :,; rõõmsast põlleda ilma naar-
mist :,; Jesus om mo pä, ma jä waas nink tõistises,
heida figil sullases, orjavitfun :,; kaswap lillik ka.

7. Minna julgu :,; omma saatjaga, tõlda istu :,;
ülles minnema, fun ma palgest palgeni teddä näe
nink armatse, minna ota :,; sedda rõmuga.

8. Müüd ma julgu :,; eggal päiwal ka, temmä
sissen :,; henda rõmusta, armo aig om müüd mo
käen, rõmu aig om üllewän, ussu julgus :,; om
üts kallis hä.

6. Christi Blut und Gerechtigkeit.

Kristusse werre-digus om, mo ehte, auwo särk
nink rõõm, sega ma tahha saista ka, kui Jum-
malalle taima lä.

2. Sis lä ma kōhto ette kül, ei löita kaibust min-
no pääal, sest et ma pattust päätesu nink minno wõlg
om tassa jo.

3. Se wõlla-täht poop risti pääal, kül kurratil om
pahha meel: neist naglust, mist woon hawatu, om
wõlla ramat kakkutu.

4. Eht olles temma kōggona, ka kirjotet mo wer-
rega, sis om se tassa ommete, ei küsita mult mid-
däfe.

5. Se om kül parras kurratil, (mes poop ta Kris-
tust risti pääal?) et temmä hengi kaotap, nink õnnis-
teggija neid saap.

6. Ma tija kurrat ussup ka, et se om õige kōggo-
na, et wangi rahwast päätetas nink wabbaus meil
kinkitas.

7. Müüd se pühha nink süta woon, kumb kōli mör-

rõ risti puun, mo pattu nink mo henge eest, om minno Issand Jesus Krist.

8. Ma ussu temmä werri om, se lige kallimb hä nink rõõm, ja teiwa warra täwweus, nink massap talwan iggawes.

9. Ma ussu kui neid pattatsid, ka mitto musta tuhhandit, weel ennamb olles kui om nüüd, se hind tees tassa neide süüd.

10. Ma ussu et se reisi pas, kumb tullejist sääl küssitas, om wona werrest kirjotet, nink eggal hengel walmistet.

11. Ma ussu se suur Jummal ka, sai omma poja surmaga weel ennamb omman kohtun sääl, kui olles Adam risti pääl.

12. Kõl olles sù sis tassotu, ent kurrat olles naranu: sest loja palge pudu nüüd. Parremb et lunasteti meid.

13. Kif olge tunnistajis nüüd, mes nou mul taiwa minna siit: kif engli pandke tähhele, ke auwustussen ellate.

14. Ehf wona armust ella ma, ta tenistussen weata, kif kureja wära päleke, ja pattu surmani ette.

15. Ent siski kui ma taiwa sa, ei waggauft ma nimmita; enge et ma kui pattane sa werre perräst taiwotte.

16. Sääl laulap Abram wonale, nink kif ne pühha hengeke: kui ramat tettas wallale, sis nättas, et ka pattasse.

17. Kui saja särkist küssitas, sis kosta ma sel wonal taos; sis kattit ja mo häddalist, kui poljas pääst kurratist.

18. Taad kallist särki hoisi ma, täl om jo säärne luggu ka, et sinno werri ütfinda, mul seddä hoijap weata.

19. Kui nakkatas mul küssima: mes teit sa ma pääl? kosta ma: ma tenna omma Issandat, kui joudsi, tei ma rõõmsast hääd.

20. Ja et ma tefi et kif pat, om temmã werren uppotet, ninf nüüd jo woimus minno, kãen, sis olli julge hennesen.

21. Kui himmo nakfi, tullema, es olle wija orjada: ma ütse wihhal förkuffel se eest poi Issand risti pääal.

22. Es taple ma joht neidega, ütse lühhemb nouw mul olli ka: ma kaibfi seddã wonale, sis pääsi ma neist wallale.

23. Meist kurjest walmust üteldas, et ristiga neid ajetas; mes Jummalat ei auwusta, ma saatsi ärrã ristiga.

24. Sis saap se pühha rahwas kül suurt rõmu moga tundma sääal: ja et ma õige rõõmjas saas, sis laudas mulle waimo täus.

25. Kif au nüüd olgo wonale, et wonakenne tappeti, ninf kaut pattu iggawes, ja teggi Jummalal meid hääs.

26. Et ma nüüd ilman eka weel, sis om se mins no terwe meel: et ma wois risti rahwast ka, se armo tele juhjata.

27. Et kallis Jummal otsata, om wõtnu meid armastada, se poja werre surmaga et ei woi ärrãarwada.

28. Kif ke om armo saau tõest, teid posse minna sõamest, et teije muud ei kuluta kui seddã armo ütfinda.

29. Weel ennãmb teid õppatajid ma palle, nãutke seddã teed, sest egga heng jääp ellota, kui JEsu werd ei kitteta.

30. O JEsus olle kittetu, et innimeses sündinu, ninf iggawetse hinnaga, mo ostou ninf ma ilma ka.

31. Meid arwita nüüd kuluta, ninf hawwast wälja päästada, ke tahhap kui ütse pattane so werre sisse kettida.

32. Sa auwo Issand Jesus Krist, ninf Jummal poig iggawest, fige ilma päle hallesta ninf ommatsind kif õnnista.

33. So hawust tahha' tutta ma, et walliesit mo armoga, saäl jurusta so eigussen, ja sinno werre särki seen.

7. Süker Heyland deine Gnade.

Maggus päästja sinno armo ei woi ärrä möttelda, kui sa omma werd nink surma waglal wöttat arwaldada.

2. Kui üts kurblik südda mötleb, oh et pohhi teda saas! nink ei olle ke täl ütlep, kes neid hengi tõmbap taas.

3. Nink ta kulep koggumatta, et se Jesus Kristus om, oh kui ligup temmâ südda! oh kui rõõmsas jääp se waim!

4. Säärne waine lats kumb mötleb henda kohhalt kaddonu, pattun tännitap nink õiglep, om sest wost nast osteru.

5. Arm keep Jesu hawust wälja, et woib abba ütelda, nink sest tunnist sani henda armo latses nimmita.

6. Ent mes hädada weel nink waiwa, saap neil käužil te ra pääal! kül om hoold sel latsel waja, kumb ei moista käuwa weel.

7. Auwolinne arm sa ollet paljo hääd jo tennu meil, ke sa wessimatta tullet abbis meil siin ilma pääal.

8. Kes nüüd rõmuga es kannos sinno kaunist teotust, kes sis sälja pääal es pannes sinno risti koormafest.

9. Rae armust neide päle, kumma sult tunnista-wa, nink se man fik auwo sulle andwa allandussega.

10. Hallestust nink julget mele panne kronis neide pääl; las neid ikkes astu päle, senni kui neil hengus saäl.

11. Sinno arm jääp õnnes meile, hawatn nink werre woon, arwaldada ifs henda päle, senni kui me sinno man.

12. Omma õlliga meid woija, kummal wainn
nink tulli om, meije keeld nink sõand hoija, et ei wes-
si tunnisten.

13. Nink mes wois weel meelde tulla, mes sa
weel es anna meil? las meil armo päiwi olla, kass
wata so rikkust weel.

8. Unergründliches regieren.

Melie kunninga tõ lähhâp hilja, tassa, hõllita, tem-
mâ koggup, satap, säep omma hulka tullita;
temmâ wallitsus läâp korda, ent om noudmata ka
rdest. Jlm ei moista muud kui naarda temmâ wais
kest hulka:st.

2. Lunnastaja sinno waine, waikenne nink põlles-
tu, risti koggodussekenne, kumb sul armsas peetu,
arwap henda koghalt õnsas, kui so ristist ossa saap
nink jääp wabbast armust rõõmsas, kumb so hawust
rohkest keep.

3. Jesu südda om jo mitto ligutanu armoga, mõnd
kui em-na hõlma wõlnu ümbre kâadnu koggona, nink
et werrega jo ütte risti al om liidnu neid, satap tem-
mâ kâe pitte neid kui risti wellitsed.

4. Müüd so rahwas julgup sinnust, ussutaw woon
pallelda, sest et luppâ antas armust: olle waimo tul-
lega meil ja muile helde, kibbe; et masolas, walgus-
ses jäeseme nink paljo kalge wainlaisid sul ohwris saas.

9. Wir danken Gott den Heil. Geist.

Müüd pühha waimo tenname, ke mell kristust nâu-
tap selgede, et Eik tunnistaja ke ussun koolnu,
lâbbi temmâ sõnna wonale tulnu, halleluja.

2. Meije ei mõrle sest katsite, et sinna suur meis-
ter-ka nidade risti koggodusfel, kummil woon tutwa,
faat eggal paiwal neid hawu nâutma, se om so tõ.

3. Woon risti puun om meil Jummalas, ehk meid

fik ilm sest teotas, se om meile märkis mist selgede
tunnus kas welle nimmi kelleke sünnis; wonawerd.

4. Ke Jesust kaotap risti puust kun armust sullas
nu meije eest, ke söamest silmist kaotap tedda, par-
rako Jummal sel saap kül hädäda nink pörgu oht.

5. Sepärrast saisame nüüd ütten koon, se armo
nink rahho leppingun, kui ostetu waise pattatse,
nink näitse Jummal om essa, ne töise latse, ja pä
em woon.

6. Oh et sis ütfit es kootas neid jälgi, sest kedä
da satanas neist om ärrä käändnu, kui perräst ka
tull p, wöhhelt ei sa ennämb, ehk temmä kül pal-
lep, se om jo ni.

7. Kas teil se wanne mo melen weel, kumb Mo-
sest om wäega litsnu sääl: (ehk temmä kül wona een-
tähhendaminne) (sest temmä taht surma rahwa eest
minna, saat armo neil:)

8. Sesamma armas Jummal mees pallel kül
Jummalat maddalast: las mo ka tulla, se hä ma po-
le: ent täl anti kostust: wait, wait, nink kole: oh
hallelust!

9. Kus meije waise sis jäme kül? mes näutame
surmal nink kurratil: kumma usse läbbi olleme pääsu?
awwatu hawu läbbi om meid lastnu ke wallits meid.

10. O risti riki tunnistaga, Jesu hawu perräst
palle ma, ärrä jätke mahha eddimäst armo, kui kaas
saap südda täus hirmo nink walloga.

11. Ke armo tahhap kulutada, andko henda enne
tälle ka. Las neid hawu, kumbe sa tahhat kitta, henz
ne päält essi fik süda wötta, sis kuluta.

12. Meije nink wona koggodus tunnistame sest
iggawes, et Jesusse ohwrin ütfinda töttest om löida
armo nink wabbaust pattust fige ilma eest.

13. Jesu koggodus woip römuga omma söbra sis-
sen hengada. Sest temmä tuggi om armo merri, se
jöggi kun ojup Jesusse merri, se element.

14. Ni kawwa kui ma pãal ellãtas, tunnistetas
sest armust wãggewãst, kui sest honest mintas, wo-
nai uud andma, saap wiilmãne luggu weel selgest
nãutma et ussime.

10. O theurer Leichnam am Creuzes, Stamm.

Skallis kehha sãal risti puun, meije iggawenne
poig nink woon, mes ütlematta õnsust nink rah-
ho saatwa so hengil so nagla tãhhe nink kannatus.

2. Sa tullit tronist ni armolik, kui Jssa armas
nini ainus poig, meije lihha sisse, et sa neid asju,
kumma meid riknu arrãwois kisku so surmaga.

3. Et inimisses saas sündinus, olli so tarkusse ai-
nus us, et sa wois kisku meijega kangest, sest kuni
pantu kurrati wargist, nink surma wãest.

4. Kui iniminne nink Jummal ko, kumb mei-
je meel om noudmata, ollet sa meid woitnu, nink
jousit wããrda, sedda, ke julgu so kinni haarda.
Halleluja.

5. O Jummal nink inimisse poig, so werre
nink waiwa kallis palk, meije waine risti koggod-
us kaep so haru, mist sũdda pallana lãhhãp, nõud
rõmyga.

6. O kallis wãggi nink pũhha ram, kumb kan-
natustest meil sanu om, te meije wãifest karja, se
wallo mihe nink meije ohwri wona tappetu kehha
siin saarnatset

7. Sul olgo sis meije koggodus, siin rõmus nink
muile walgusses, ka fige hengi eenkojo, wõtta so
nagglu tãhti, tãl selges tetta, tappetu woon.

8. Jã risti al ma pãal tãlle sis, ni hãste kui tai-
wan iggawes, iks silmi ette, et õigest wois kaija,
milk wisil saiswa so pũhha raije, waiwatu woon.

9. Oh anna tãl set ajastajal (ent sinna annat ka
hendv-tãl) kui risti palk, ussun figile nãuta, kui wãe-
ga kaswap, kel usklik sũdda, nink allandus.

10. Las meid sinno wallituides man, eggal ajal, nink kannatuffen essiärrälikkult römuga nätta, kui tassane olli so pühha kehha, kui kannatit.

11. Hawatu kehha sääl risti puun, pea lullikmissi terwuffen, et foggodus ikkes fik önnistussi, kumbe sa täl ilman walmistat essi, saas hennele.

II. Du unser auserwähltes Haupt.

Smeije lige armsamb pä, so sisse meije ussume, meil näuta nagglu affemist, et wallitsit meid iggawest, ja ommast lahki listu fulgest ka meid wälja, läbbi, sisse juhjata.

2. Se om üts assi immet täus, kumb eesmäit lat sil kerge näus, ja pärrast saap kü mihhele sest usku ommak surmani. Se om se üllemb tarkus taiwan ka, sest peap waikest karja tututama.

3. Ni kawwa, kui weel rahwast om, nink Jesus neide pästja maan, jääp se sest armo oppuffest se a nink o ka iggawes, nink et so om se tarkus tötteste, fik teije tötte tundja tijate.

4. So jalgu ümbre nakka ma, mo pästja, sest et sinnota, ma ei woi tunni elläda, ei tahha ka muud armasta: oh jöwwas minna seddä armo ka, nüüd rahwal selgest ülles kuluta.

5. Kes kulep mo? ma tunnista: kes söämen ont rahhota? kes näep kui süggew umbust om, nink et om selgest pattust foon. Ei löwwa ennämb nouwo ilma pääl, se kuulgo, sest saap öige assi weel.

6. Ent ke om ommast melest hä, nink latsest sani laitmatta, ei tija lihhas werrest weel, ei ka mes ahnus, torre meel, woip essi figin henda awwita, se om üts waine; sögge, förwuta.

7. Üts wagga nink üts pühhas mees, ke kohhale pühhas kutsutas, ei orwata se loja een, ke fik muud assu lonu om, joht ennämb kui ne lehhe puije pääl, ke Zummalast ka omma lodu tääl.

8. Se nouw kumb taiwan iggawest om peetu jääp findmas tööst, ke sedda nouwo laitma lääs, se kuts futas jo satanas, üts potsep sawwest lige suggust teep, se läbbi sawwi riistas saap nink jääp.

9. Se ello tulli üllemäst, es johhu surm ka hennesest, se kohhus pannep hukka kül, Ent armo nouw om Jummalal, ke temmä öigust näep, näep surma ka, ent armo tundja se om peljota.

10. Ehf meije waimo kül ei näe, ke eesmält patu satima; ent eggäüts se koego kül henne man nink mörlego: kui pat es olles sanu rahwale, kust poolt ta sanu mul nink sinnule?

11. Kui tarkalikkult Jssandast se nouw om peetu iggawest, ehk tunneme kül wähhembat, ent selge om mes arwaldet: kül küssip hullus: Jssand mes sa teet? ent tarkus ütlep: arm mul armust keep.

12. Kittus sel ello ramatul, kumb olli Mose katte al, nink kinni pantu piestatist, senni kui todi wonakest, kumb om üts pattaste armastaga nink wäljaliste waggu wihtaja.

13. Se söнна kumb sääl risti pääl, ni paist kui werre kiwwi tääl, om se: siin poop Immanuel, ke sitka tähhen nätti sääl: se ülle heidip narap lihha meel; ent Jummal kinnitap ka wonden weel.

14. Ni tötteste kui ella ma, ni ütlep se ke wölsmata, kel tö nink söнна ütten foon, ja iggawenne tötte om: mo poig, mo armas poig, felt melehä se peab üllemb preester ollema;

15. Poig tullep näutap selgede, mes om se öige preestre tö: se essa poiga armastap, poig essa armo kaswatap, et temmä Jssa nouwo täutap ka, nink ilma eest lääp koolma koggona.

16. Ne söнна saiswa firjan nüüd, poig täut ka seddasamma tööd: ent kui sa tahhat öppida kas töisi peas ollema: sis ütlep meije önnisteggija et eggäüts woib hengen kaeda.

17. Näts sedda tunnus nidade, kui soämen näet selgede, et Jesus Kristus meije woon so eest om foolnu risti puun, se sünnip hengen mitma wisiga ent wiimne ots om: ussu ütfinda.

18. Kui keäke näep walge man, et temmä ello kurri om, ja wõttap mitma wisiga, neist pattust henda parranda, sel saap kül wäljast piddist waggauft, ei oska siski Jesu lunnastust.

19. Ent kui üts waine pattu loom, ke kaddonu nink huffan om, sest pattu unnest ärränep, om haige, õigap tännitap, ei kõhtra siski henda awwista, se mannu tullep õnnisteggija.

20. Kuis käsfi kãup? oh kurri om: ma olle ommen werren maan, sis ütlep henge söbber: poig, ma anna sulle andis fik, mo päle kae ussu, tõsse nüüd, jä rõõmsas, katta henda, jõe siit.

21. Heng wastset waimo saap nink teep, mes Jesus käsfi ja usk näep: nink kaep wona silmiga, om temmä wäkke tundnu ka: heng tõssap näggematta särkiga, om tutwa sedda maid se wonaga.

22. Se wäggi, häbbi, allandus, ne sawa ni ühhendetus, kui wellitse sääl soämen ei lahku üttest, ennämb siin, sis et jä ennämb mahha mes hä om, sest neide tõ om iggawenne õn.

23. Heng kãstas enne hengada, nink siwma, sis tõõd tallita, sesamma ussu wäega woip heng sis õigest tappelda: heng teep sis omma tõõd, ent unnetap kui tettu om, et tal sest palka saap.

24. Ent kui heng ommast armo tõõst siin wahhele essi rõõmsos jääs, sis nakkap pühha häbbi tal ni mitto wikkä näutma weel, et temmä kõhhalt tennap Jummalat, kui muud ei näe kui õnnisteggijat.

25. Nink nida saisap uskliik meel iks ütfinda se armo pääl, ja mõtlep õ nink päiwa ka, põigmihhe armun ellada, ke tedda surmast ärräpästnu om nink auwo kroni saatnu üllewän,

26. Kui tunnistaja hulk, o woon! kui pikse pilw
es olles maan, sis woise sedda moista weel, et mitto
neid ei kule taal. Ent siski mes testi immetelleda,
se rahwas om jo lomust sölke kôrwuta.

27. Seperräst käsip Jesus ka meid, pimmit sil-
mi awwada, ninê ütlep essi: hewata! kui wime
täl mõnd kôrwuta; se päle kuultas armo õppetus,
ninê silm soap wona päle kânetus.

28. Se wona alla anname sis henda ni kui sulla-
se, ninê pruukime täl awwus maam, mes temmä
waim meil andnu om. Meil olles rõõm kui hä hulk
ilmast saas weel pästetus ninê wona perrält jääs.

29. Se Issand ajap sullasid ka omma poimo
sise nüüd. Meil om se meel ka orjada; ent läh-
hüne sa meije pä, ninê anna ka, et meije tunnis-
tus saas mitmast ma pääl usfutus.

12. Du wollest uns das Kreuz Geheimniß.

Dh oppeta meid risti sallausi, ninê kule sepers
räst me pallemissi.

2. Sest mes sul ello mas ninê werre hinna, se
ei woi iggawel kül tühjas minna.

3. So sõnna kargap ülle kange müri; om kân-
gemb kurratit ninê põrgu leri.

4. Kes piri pannep sis so werre jöele, et ta es
joses kige ilma päle.

5. Kus om se päiw; kes tijap sedda aiga? et
temmä omma wälke es wois näuta.

6. Se hääl ei olle tõeste naro assi, kumb altri
alt neist hengist kulus: rassu.

7. Jo tuhhat ajastaiga kuulti sedda, kes teed
mil aial weel wois rahhul jada.

8. Kui sedda hääl ei jõwma kurrat neelda, kuis
temmä Jesu werre hääl woip keelda.

9. Mes tännitap nüüd meije Jesukenne? se wan-
na ohho hääl om; mul om jauno.

10. Kas wiſhalliſte werre perra Jſſand? el mitte, ſinna tahhat neide ſband.

11. Es tahhas ſa et ütſik lääus ärrä, ſeſſinno armo nool lät neide perra.

12. Niinſ ſeſt et ſinno ei näe innimenne ja ſuremb hull ikſ förwu pannep kiini.

13. Sis heikwa tunniſtaja ſuren hullkam, ei olle waiſi kummaneke tulkam.

14. Seſt ſigin paigun kulus ſedda häle: o inſ nimiffe läändke Jeſu pole.

15. Me tahhame teid Jeſu mannu ſata, ei olle teil ſis waja möka nätta.

16. Ei olle ütſkörd waja paſi kutsu ehk mälke pallelda teid alla liſu.

17. Teil om ſe lubba wona mannu tulla, mes henge põlw teil eäle wois olla.

18. Ehk olge pattu häuga kōhhalt täutet, ſis om ta ſüdda armuſt ſiſki läudet.

19. Ei põlle temmä eäle teid ärrä, ſeſt täl om janno pattatſide perra.

20. Seſt kōhto moſtjaſt, kel ſe ſundus antu, om ello pattatſille oſſas pantu.

21. Ke omman lomun pattatſes om jänu, niinſ ommaſt wäeſt ei olle terwes ſanu.

22. Niinſ heidap henda Jeſu jalgu ette, kui kolu reip, ſe ei ſa hukka mitte.

23. Kui kahro ſaarnane, ſaap temmä wonas, kui külmi kui jea, ſis ſaap tulle kirres.

24. Kui kolu om kui kiowi, täl ſaap ello, niinſ Eſſa annap tedda pojat jälle.

25. Waim rühhip, ehhitap ſis temma ello, toop wäljaſt niinſ ka ſiſſepiddiſt illo.

26. Et wäljaſt piddi Jeſu koolmiſt nättas, ent ſiſſeſt ello perrändajat tuttas.

27. Se om nüüd ma pääl meiſe üllemb teggo, ſe tarbiſ ſeme waimo niinſ ka wälke.

28. Meil ütsema ke surma sõnna kuulnu, me ol-
leme teid mõrjas kutsma tulnu.
29. Sel mõrjas ke om lige kallimb pöijust, neil
englil kirtusses nink taiwal rõmus.
30. Me tahhame teid kae pitte wõtta, ei te meil
happe teije pattu hädä.
31. Käl näütame waaspannejille sedda, ke õiges
kitwa, nink ei tunne hätra.
32. Teid wime henge kunningalle essi, ja uske,
säääl kääp häste teije kääsi.
33. Se kunningas saap henda armsas näutma,
ja mes weel ennämb om suud teile andma.
34. Ja temmä saap teid kohhalt hõlma wõtma,
n. ütsema mo tõ om armo heitma.
35. Mes henge waimun temmä ette läwa, neil
annap suud nink õnnistap neid pea.
36. Ent mes se om, täl waimun ette tulla, sest
muido ei woi siski ta man olla.
37. Se om Jესusse jalgu neäl tundma, et meije
pattu pu päääl pididi kandma.
38. Kui temmä nüüd kif olli ärrämasu, sis püh-
ha waim om sedda õiges moistnu.
39. Nink kui täl woimust sai fig pattu ülle,
and temmä Essa maal meil woimust jälle.
40. Ja minna, ehk ma kül se man es olle, sai
siski ka sel tunnil armo ello.
41. Üts wõrst, (mes muud) kui taiwa wõrst ma
olle, üts essand kurrati nink pattu ülle.
42. Nüüd peop pat mo jalgu alla jäma, ma pea
wona werren woimust sama.
43. Ja mõtle ma se werre hinna päle, nink hoija
Jesu hawun omma mele;
44. Sis wärrisep kif ilm nink temmä käära,
et ei woi seggeda mo mõttid ärrä.
45. Nink mes sest immer? Jესus om kif lomu
ka essi wannega ja keelnu ammo.

46. Ei pea säräst allandlikko henge, kumb ussun maggap, putma, waht om kange.

47. Sest nemmä hengawa se wona üsjan, ni pels jora kui üts louw omman peffan.

48. Trots nelle kumma hengusfest neid keelwa, kui nemmä Jesu armo häle kuulwa.

49. Mes hä meel selle om ke näep neid hengi, se kunnip nelle seddä armo sängü.

50. O Jesus las meid seddä römu nätta, fik för- fi pühhi pattatses siin tetta.

13. Ey bittet Gott den heiligen Geist.

Sh pallelge, et se pühha waim, ke meid satap armo oppussen, toos nüüd soamette neid önnis- tusfi, kumma läbbi Jesu leppitusse meil walmistet.

2. O, pühha meister, so tenname, et sa soand satat Esfale, mes nüüd temmä pojast soamen kulus, fik tallitap meil sinno oppus, me tenname.

3. Me walse es tunne kohhalt so, senni kui sa kutsit nimmelt jo, sedda öiget pattu, et meije es ussu se wona hawu nink werre sisse, kumb leppit meid.

4. Kui seddä hätta nüüd tusime, zungwat läbbt kurja soame, ja armo nink usku palsime ikken, annit sa möllembat meile rühken nink heldeste.

5. Nüüd jäme so koli allasi, ammat Esfa nink poja järjeni, tunnista nüüd meije hengen nink waimun, nink ka so andist wojjetu ihhun, sest kindmäste.

6. Heifa nüüd abba me soamen, sis saap meile Esfa öige tutwas siin: täuta terwet henge Zummala pojast, te neid luliikmisfi hennele hones nink kerkus ka.

14. Geschwister wir gehen uns Herzen.

Swelle nink söffara pandke nüüd kokko neid käsfi, nink soamid, eggäüts jägo sel wonale ussutaw otsa- ni kigin, ehk säedko meid pöimjis ehk külwijs sen rikin.

2. Sis jägo nüüd eggäüts Jesusse kätte, et kaw-

walamb wainlanne tedda ei petta, kii tunneme soäs
men Jesusse armo, se tekko meid selgembas, wähs
hembas põrmo.

3. Ke süggewat pohja lät otsuma woip löida, neid
kõrwu ke kuulwa woip Jesus kül täuta. Nüüd kut-
sutu mihshe, ke wallitu sötta oh tulge nink saiske kii
kõrra pääl ette.

4. Se tunnistajide rõ kaswogo päle, ni kui üts
loom Jesast istotetu male. Me kõnnime julgest neid
kätu te rattu, ei lora ka asjanta armo pääl mitte.

5. O arm arm! kui hõlpaste same so kätte; neid
pattu me lasseme werrega katta, ei minta se põigmih-
he filmi eest ärrä, ke omma suurt õnne tööd talli-
tap warra.

6. Sis saiske nüüd lotussen söbbra pääl kindma,
nink näutke ka ussu wäen wainloisil henda. Ja sage
iks wonale selgembas armun, ja puhtambas, wab-
bambas kaulin nink ellun.

7. Ke tullu taht sata, se kõnnelgo wonast, kumb
üllä hä parras neil pottatsil armust. Kül nemmä sis
tedda iks himmoga puüdwa, nink henda ta külge ka
kõrwaste keutwa.

8. Ne filma iks kaewa ütte pääl enne, ja sissest
jääp eggäüts moddal nink waine; sis jäme sel ilmal
iks ussun eenkojus, nink Jesus se annap meil hen-
da ka põijus.

15. Was iks verwundte Liebe.

Swerre arm mist tullep, se kange liikminne? kui
minno jüdda mötlep: arm saat so surmabe, nink
et mo terwe õnnistus sestammast werrest tullep, sün
nink sääl iggawes.

2. Ni kawwa kui ma ella, jääp se mo jutto rõõm,
ma kummarda se alla, kui waggel, tuhk nink põrm,
se jääp mul melen iggawes, et se sul werd om mas-
nu, et ma sai päästetus.

3. Ei woi ma melest jätta, ni Kawwa kui ma weel uts pattane, mo südda sais armun ifs se pääł: et säärne waine maoken so armsas latses sanu, nink om so jünger siin.

4. Mo silma joostwa rõwust, kül tuhhat kõrd et ma woi tunnista so armust, mo waiko jowwooga. Jä sa mul heldes ennege, sis orga ma so nida, et sul sest melehä.

5. Ma olle ütsford tundnu so kallist werd o woon, mes pat om läbbi zungnu teep temma hääs siin maan. Sest jääp mul melen iggawes, et se sul werd om masnu, et ma nüüd õnlas saas.

6. O teije armja hawa, ke lahti kiffotu, mes kau nist affand löwwa ma teije sisen jo: ma jä nüüd tolmus rõmuga, et ma ka olle sanu se wona risut hä.

7. Kui wahhelt henda jälle, sest kånop minno loom, sis tijat sa mes wallo, mo süddamelle om, sis sulle mo nüüd iggawes so hawu mulku sisse, et ma so külge jääs.

8. Mo südda passap armust, so perra, wonaken, nink waidlep surest himmust so perra põijoken, sul elläda, ke minno eest hend lassit risti lüwwa, nink leppirit mo taas.

9. Müüd peab hengen mulle, so surm ifs hengama, kif kaddugo mes wallo, teep mul nink sulla ka, ei woi ma muust siin rõmusta kui lunnastusse hin nast, se om mo ainus hä.

10. O arm siin olle minna, nink ka mo

sõffara
wellitse

 so küslelu nink lihha; so wisi perra te et koggodussen eggamees, saas julges sõamihhes, nink siski wonas jääs.

11. Oh jä meil sõamette ka ifs kirjotetu, et armo man ka tõttet sult tunnistas me su. Et eggauts kui pattane, so pitsatit på orsan, wois kanda surmani.

Sa foggodusse armas mees, nink egga henge illo, teluugide te, lep nink wääs, nink melje ainus ello. Me waise nink ni põlletu, ent lääbbi sinno armo, meil immes ärrä wallitu, siin wõtta meid so põrmo.

2. Mes melje kawwa möttelden, weel hengel wais wa teme? sa näet mes wallo soamen, kui haiges melje jäme. Sa tunnet melje himmustust, kumb ütfinda so perrä. Kik jättame, ent foggodust ei an na melje ärrä.

3. Slin näet sa waisest foggodust, se om üts fojo surest, o näuta teddä armolist so Essal, ütle heldest: o pühha Essä kae tääl, se waiwa palk sai mulle, ja ütle pühhal Waimul weel, et kaswatas meid sulle.

4. Sa illus põigmees läbhüne, meid heldest ümbre wõtma, so puhhast armo tunneme, kumb wastne iks nink jäädwa. Sa ollet me eest tappetu, nink sait ka ello jälle. Sa hä nink õige winapu, so offe sisse tulle.

5. Se sünnip nüüd mes tahhame, et me so ommas jänu, nink foggodussen elläme ja sinno wäkke sanu. Me tahhame so sullase nink näutsiko siin olla, ei püw wa enne kooldake, fenni kui wqimus meile.

17. Wenn wir armen Sünder könnten.

Saas meil pattatsile joudo, soäme tuld wälja näu ta, kül ep meije englil asst omma rõmu selges teese. Siski et kik meije sõnna es wols wonal au wus minna, seperräst meel alla wajup, ni kui heng nink ihho uinup.

2. Taiwa foggodusse laulge, soäme oh kummar dage! mees nink pä nink ainus ello, oh mes an nit sinna meile. Henga omma põlgo warjun, risti foggodus nüüd rahhun: ussutaw heng laula tälle; kopleja hulk minge päle.

18. Die Braut spricht zu dem Manne.

Se mõrsja ütlep põijul, oh anna rohto minnul, so pannist palwele, hääd latselikko julgust, nink armo tulle walgust, mes tuul ei aja lajale.

2. Üts kõrw kumb armo kulep, üts silm kumb kük muud põllep, nink kaep sinno päääl. Hå preestrellikko hule, hå jalla, ke ei holi te kãuki waiwast, sago meil.

3. Me kãe õnnistago, heng sulle wasta sago, te ihho kerkus ka, tuul puhko walmun tassa, mes ütse ke, ei moista, kui sinno mõrsja ütfinda.

19. Wir sind ein Eigenthum des Lammes.

Se wona omma olleme :: Ta taima palik om heng nink ihho, kas se ei teni selget wiha? Ke henda :: :: kelap põijule.

2. Kes om so saarnane mo på? :: Kink perrält om sis meije südda? Kes kannat sis ni paljo hãtta? sa ostit :: :: sõand werrega.

3. Sis minne nüüd küt waine põrm :: sa suur nink waiko suggu rahwas, nink sage sõnus teije om mast, mo tõmbop :: :: iggawenne arm.

4. Ma olle temmã perrält jo :: ni nõrk nink waine kui ma olle, ent se om teda mul nink muile, et Jesus :: :: jääp mo A nink D.

5. Taad kummarda ma sõamest :: ma mõtle saggest kurbast melest, ja ütles saggest ikwast hãlest; oh olles :: :: ma tãl terwe mees.

6. Se massap tãl pool sõanna kest :: kest lominne mas terwet sõanna, sis woi ma temmã walgen minna, nink pääse :: :: ketsast wãrrãjast.

7. Mo kunningas, oh kirjota, :: so tahtmist minno sõamette, et ei sa muido joudo nõtta, kui sinno :: :: joudo ütfinda.

8. Nüüd om mul julgust tappelda, :: sa ollet sed. Dã essi andnu, nink mult kük keeldmist õrrãkãandnu, sa nõet :: :: mo tõisist sõand ka.

9. Ma ella tööd iks talliten, ;: nink ka mo tertve
usflit maja, mo teggo eiwoi otja saiija, ni kawwa ;:
;: kui ma ella siin.

20. Dich Jesum loben wir.

So Isand Jesus kittame,
So wonakenne tenname,
O Jummalä poig iggawest,
So kumardap fik waimo wäest,
Kik engli taiwa foggodus,
Mes orjap Eesa auwustust;
Kerub serawim heikawa,
Nink laulwa sure hälega:
 Ihm süta wonaken,
 O pühha põljoken,
 Ke tulli troni pääst,
 Wõt lihha Mariast.

So wäggi sure auwoga
Iät ülle taiwa nink se ma;
Ne kats töist kummend Apostli,
Nink fik ne armsa Proweri,
Ne pühha kannataja ka
So Isand kitta auwoga.
Kik risti rahwas ilma pääst
Iks kittap siino siin nink sääl.
Ne nelli kumma lõpmatta
So kitta o nink päiwa ka
Nink sedda Wanna troni pääst
Nink ka neid seitse waimo sääl.
Ne nelli kolmat wannamba
So jalgu een kumardawa.
So auwo Isand Jesus Krist
Ke Jummalä poig iggawest,
Es põlle junkro ihho sa
Kik innimisi lunnasta.

Sult surma wäggi rikkotu
 Nink foggodus maan läetu
 Hääl Jesa käel istut sa,
 Nink temmä rifin auroga.
 Sa ollet sundja figile,
 Ni elläwil kui kooljikke.
 Meid arowita so sullasid,
 Ke werrega meid lunnastit.
 Las taiwan olia offaust
 Meil pühhiga nink önnistust,
 So rahwast pästa Jesus Krist,
 Nink önnista so perrändust,
 Sa rahhas sedda paimenda
 Nink taiwa fissen üllenda.
 Woon eggapäiw so kittame,
 So ammetit kummardame,
 Et wöttat Esfast ramatur,
 Nink arowat temmä pitsatit.
 Et sa meil ommal rahwal, woon,
 Sul tutwat nimme annat maan,
 Nink sullet meid kil pitsatist
 Se pattu nink ma hädda eest.
 Et öigusse särk meile jääp.
 Nink ifs so werren wastfes lääp.
 Et foggodusfel iggawes
 Jäät Wonas, Kerkus, Walgusfes, Amen.

21. Lamm, Lamm o Lamm.

Woon, woon o woon :,: kumb rassesst om meist kurbastet, nink sissi :,: :,: armastet; mo südda jääp nüüd sul :,: ei mul; sa helde woon sait risti puun, so hawu eest :,: mo waiwa palkas töest :,:

2. Ne pallawa :,: he pissara, ke joostnu sääl se wannotu :,: ma pääl, ne omma neelnu kül :,: mes meil sääl ramatur seft wannest om ähwärdetu :,: kil om leppitetu :,:

3. Ne

3. Ne näutko nüüd :,; ka mulle teed sen ilman,
kun so nimmi :,; enne suun, sa kulla Jesuken :,; mes
piin lufontin jääs, kui mõtteldas, kui haiget se :,;
teep lunnastajale.

4. Se puhhas waim :,; ke söamen mell selletap
nink wona :,; aawustap, sesamma õnne su :,; ei mu
teep selges meil, mes pat om tääal, et söamest :,; ei
usta Jesus Krist.

5. Se om se mees :,; ke mo woit tõest, ke tun-
nist ei, et ma hend :,; allandi, Jaan tunnist ka: se
om :,; se woon, ni saisap ka, waim ütlep ja, ei ussu
heng :,; sääl om nüüd Jesu mäng.

6. Se arm kumb sääl :,; kai Petre pääal, se näu-
tap sul, kes sinna :,; ollet tääal: Heng saisap temmã
een :,; kif om kãest lõppenu ni tõ kui nou, om sunni-
tu :,; ent wonast wallitu.

7. Ni üteldas :,; sa waine lats, mo tappeti, ei
sa sül :,; wikkake, ei kole ütlike :,; kui se, kel mele
hääd om koolda nüüd mul kurbuses, :,; se koolgo hen-
nel süüs :,;

8. Sis kuulge kif :,; se Eesa poig, ke tulli meil,
nink wõt kif :,; henne pääal, se elli waisussen :,; siin
maan, sai põlletus nink tappetus, ja lunnast meid
:,; nink ka kif ilma maad :,;

9. Se ussu pääal :,; ja minna tääal, nink julgu kif,
woon olgo :,; armollk, et minno tunnistus :,; sest
luust, toos mitma man weel sukku maan: ma kulu-
ta, :,; woon kaidsko armoga.

